

Èm de Les

Revista Escolara dera Escòla Estudi A. Casona. Num. 33 Cors 2018-19

BON

ESCOLA

ENSENADA

PORTADA: Fotografia de grop corsa sense termières

Editorian	Pag. 3
Teatre	Pag. 4
Era Mora 2019	Pag. 7
Mi paso per la escuela	Pag. 10
Corsa sense termières	Pag. 13
Els jocs de taula	Pag. 16
Simulacre d'evacuacion	Pag. 19
Natacion	Pag. 20
Alejandro Casona	Pag. 24
Coneishem més legendes restacades damb es esteles	Pag. 28
Cònvis en estudi	Pag. 32
Es shiraus	Pag. 36
Hèm un otèl e un ostalet de cuques	Pag. 37
Coma esdejoam	Pag. 43
La vuelta al mundo en 80 días	Pag. 46
Hèm jocs en pati	Pag. 48
Experiments	Pag. 50
Era importància deth joc	Pag. 53
Coneishem nau i esturments	Pag. 56
Vinarès	Pag. 62
Eth Haro/Ess arbes deth Haro	Pag. 122
Afriament Haro-Taro	Pag. 129
Plantam flors	Pag. 132
Jornada de Pòrtes Dubèrtes	Pag. 142
Pòrtes dubèrtes 3au.	Pag. 144
Hestivau finau de cors	Pag. 153

ESTOY ALLÍ

Aquest an escolar s'acabaue damb era Hèsta de finau de cors. Eth tèma aguest viatge viraue sus

“Es animaus e era natura”. Era òbra de teatre qu'era mainadèra dera Ed. Infantila representèc:

“Tot problema a ua solucion” mostraue uns valors plan importants que mos podem aplicar es personnes: Era solidaritat, eth respecte, era collaboracion, era confiança... Eth protagonista d'aguesta istòria, un elefantet, damb era ajuda d'auti animaus tròbe ara sua mair pr'amor que s'auie perduto seguint a ua parpalhòla, en tot dar-le desparières solucions.

Vosati e vosates que en pensatz? Aguesti ingredients son es basics ena recepta “Convivència”. Procuraram non desbrembar-mos de cap. Vos apuntatz?

Desiram acabetz de passar un Bon Ostiu e ajatz ua Bona entrada en nau cors escolar.

Era mainadèra, mestres e equipa directiva

FESTA D'ARAN

Eth passat 30 d'abriu era mainadèra d'educacion infantila auferiren as autes escòles dera Val d'Aran era òbra de teatre: "**TOT PROBLÈMA A UA SOLUCION**". Es mèstres que i participèren sigueren: Pili Ares, Nuria Girona e M. Carmen Medan, ath delà dera mèstra de musica Alba Orrit.

Era òbra ère ua istòria sus un elefant que se pèrd en tot acaçar ua parpalhòla; diuèrsi animaus le van dan solucions. Fin finau, apareish era mair que tot eth temps l'auie estat cercant.

Mos aplaudiren fòrça, e semble que les agradèc a totòm. Es fòtos que seguissen vos daràn ua idea de com anàuem vestidi/es: tota era mainadèra ben guapa e vistosa!!

Era narradora qu'anaue
super eleganta e, ath delà,
liegec fòrça ben.

Tot problema a ua solucion

Clicatz entà veir eth teatre en video

Cocodrils

Cèrvis

Marietes

Esquiròs

Conilhs

Ipopòtams

Vops

Elefants

UN APLAUDIMENT FÒRT TÀ TOTI ERI e ERES!!!

ERA MONA 2019

Eth 12 d'abriu se celebrèc era hèsta dera Mona ena nòsta escòla abans des vacances de Pasca.

Peth maitin era comission de Hèstes deishèc premanidi toti es ingredients enes classes entà hèr era Mona: Un pan de pessic, Nutella, gormandisses, ueus de chicolat e d'autas causes, sigueren es ingredients entà hèr ues Mones fòrça bones e molt polides.

Es mainatges e mainades d'Infantila les heren damb emocion, pr'amor qu'èren des prumères Mones que hègen.

Es mès grani e granes ja sabien coma anaue aguesta hèsta e la gaudiren egal o mès qu'es petiti/es.

Dempús de minjar es Mones tà esdejoar e de hèr un pati molt long, se dèren es nòtes deth 2au trimèstre as mainatges e mainades de primària.

Totí fòrça contenti e contentes se n'anèren a dinar en casa pr'amor que pera tarde les demoraue ua surpresa fòrça divertida.

Se premaniren jòcs e ua gincana en pati dera escòla entà toti es mainatges e mainades der estudi. Per nivèus e edats, se heren gropes entà hèr totes es activitats: glòbes estacadi enes pès entà petar-les, relèus, corsa damb ueus, er arringacoës, eth mocador, eth de cercar ueus de pasca peth darrèr deth pati, pintar-se es cares,...

Toti es jòcs èren adaptadi ara edat des mainatges e mainades. S'ac passèrent fòrça ben!!!

Qué vos semble eth nòste maquilhatge?

MI PASO POR LA ESCUELA

Mi paso por la escuela, fue genial.

A esta escuela llegué con tres años. Empecé una nueva etapa en la que aprendí a hacer las cosas por mí misma. La clase que más me gustaba era la de P4, porque hay un tren que contiene el abecedario, siempre me acuerdo del tren de esa clase. Recuerdo momentos en que la profesora nos enseñaba trucos con él para aprender el abecedario mucho más rápido.

Después empecé a crecer y cuando me di cuenta ya estaba en primero. Aprendí a sumar, restar, etc.

Tengo un recuerdo bastante doloroso de cuando iba a primero. Se me quedó el dedo atrapado en la puerta de la clase... ¡Qué dolor!

Pedí de ir al lavabo y... ¡Boom! De la prisa se me quedó el dedo en la puerta enganchado, cerré la puerta muy rápido y no me dio tiempo a quitar el brazo y me pilló el dedo.

Más tarde llegué a cuarto. Fue tan rápido, de repente ya era mayor. En cuarto ya aprendíamos muchas más cosas como a dividir, multiplicar, etc.

Y de repente ya estaba en sexto, parecía mentira que ya hubiesen pasado 9 años en esta escuela. He pasado momentos buenos y momentos malos, como yo diría momentos ÚNICOS. Doy gracias a todas las profesoras que me han enseñado a lo largo de estos años, y que sigan enseñando así de bien tal y como me enseñaron a mí.

A esta escuela llegué con 3 años. Cuando llegué estaba muy nerviosa ya que no conocía a nadie y era un poco tímida, pero por suerte me relacionaba bien y empecé a hablar con mis compañeras de clase y nos hicimos amigas.

Nuestra profesora era Pili.

Yo me llevaba muy bien con ella y todos le teníamos mucho cariño.

De pronto me hice un poco más mayor y recuerdo que cada día cuando salía al patio me quedaba mirando a los mayores porque me sacaban como diez cabezas, supongo que pensaba que eran gigantes.

Después desde P3 hasta segundo fueron

de los años más divertidos, aprendí matemáticas, aranés, francés, catalán...

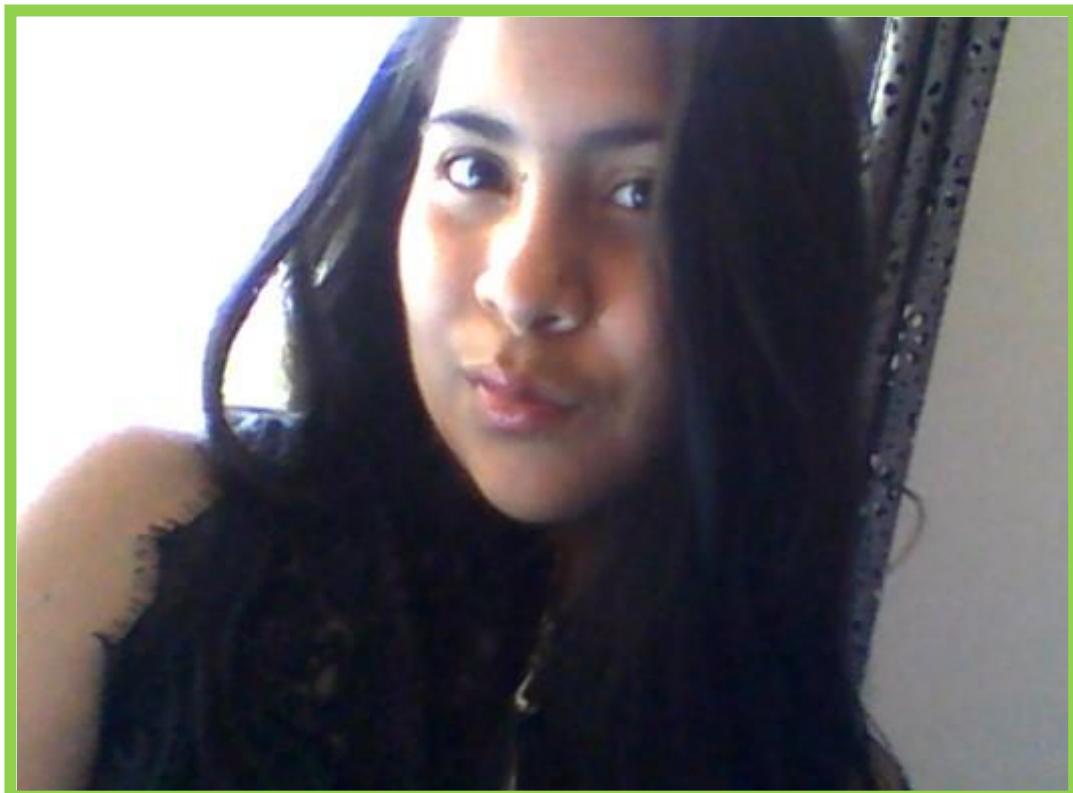
En esos momentos nos tocaba bastante con Isabelita; ella nos daba mucha caña para que aprendiésemos. ¡Muchísimo! Y bueno, creo que lo consiguió en según qué aspecto.

Algo que me gustaba cuando íbamos a tercero es que Isabelita nos enseñaba las tablas de multiplicar. Siempre nos imprimía la que estábamos estudiando y la pegaba en la pizarra, pero lo que más me gustaba era que eran de animales. Mi preferida era la del 7 porque el animal era un caballo y me encantan los caballos.

Una experiencia muy asquerosa fue en cuarto cuando me tragué sin querer la tinta del boli, no sé cómo lo hice pero sabe horrible... Dije que si podía ir al baño y tenía toda la boca azul.

Sin duda el año que más me ha gustado ha sido cuando iba a quinto. Era superdivertido ir con los mayores de cole y podíamos aprender más cosas.

Este año los que nos vamos somos nosotros pero siempre me acordaré de los chistes de Susana, la orquesta de Alba...

Mi paso por la escuela fue genial. Cuando llegué no sabía qué hacer, pero con el tiempo me fui acostumbrando. Hice muchas buenas amigas y me gustan mucho las fiestas de

la escuela. ¡Son muy divertidas! Con juegos, comida etc.

Esta escuela me enseñó que podemos conseguir cosas si lo deseamos. Si por mí fuera me quedaría toda la vida aquí; todo es muy divertido, te sientes muy bien.

Otra cosa que fue lo que más me gustó de la escuela es cuando vas al patio, porque puedes jugar con todos los niños y niñas. Y también las clases son muy divertidas ya que con algunas maestras te puedes reír y disfrutas mucho: puedes ver películas, hacer proyectos, aprender lenguas que no conoces... En los proyectos puedes aprender palabras nuevas, culturas nuevas, lenguas nuevas, animales que no conoces, etc.

Espero que os divirtáis porque todo es muy divertido. Sé que vais a disfrutar mucho en esta escuela. A todos vosotros os deseo mucha suerte y espero que otras generaciones lean esto.

Corsa sense termières

Eth passat dia 27 de mai, coma cada an, participèrem ena corsa sense termières que se hec en Les. Tath torn des 11 arribèren Toñi Castillo, era directora dera Aula ospitalària Sant Antòni Cambrodí der Arnau de Vilanova e es sues companhes M.Carmen Cazorla e M^aÀngels Molpeceres que mos dèren ua samarreta e un mocador; toti guapos/es mos hérem ua foto e, ara seguida, es mès grani/es gesseren entà hèr era corsa pes carreràs deth pòble, en tot dedicar-la as mainatges e mainades qu'estan ospitalizadi en Espitau Arnau de Vilanova e que mos seguiren desde era Aula ospitalària; es mès petiti anèrem en tot caminar tar Ajuntament.

Un còp en Ajuntament les auferírem un murau damb ua poesia qu'auíem hèt entre toti e totes, enes 5 lengües que se travalhen en estudi; un mainatge/ada de cada cicle liegec eth tròç de poèma corresponent.

[Pòster Esc. Estudi A. Casona](#)

Clicatz

Entà acabar era amassada, er Ajuntament mos auferic un "pica-pica".

Que bon ei tot!!!

ELS JOCS DE TAUЛА

Quan es parla de jocs de taula es pot dir que el món es divideix en:

Per una banda hi ha els *jugadors*, aquells que s'hi poden passar moltes hores provant un rere l'altre i que busquen jocs força elaborats i complexos.

I per altra banda hi ha tots aquells que juguen per *entretenir-se* amb els amics o la família. Aquests busquen jocs amb regles simples, que no tinguin una gran profunditat estratègica, però sobretot que tinguin una alta càrrega comunicativa.

Els jocs de taula són un eina perfecta per observar i descobrir com es desenvolupen els infants, i poder-los ajudar si veiem que no poden aguantar la frustració que els genera perdre, cosa que els serveix per altres àmbits de la vida.

A més, per a l'adolescència és una bona eina alternativa a les pantalles (mòbils, tauletes, ordinadors, consoles, etc). Ja que existeixen molts jocs estratègics estimulants, que els fan gaudir i faciliten que es puguin trobar.

El joc de taula ja es veu com una eina pedagògica de primer ordre, un material que els mestres poden utilitzar a classe per ensenyar d'una manera diferent, per a què els nens aprenguin raonant, manipulant objectes, prenent decisions, equivocant-se i identificant els errors per no tornar-los a cometre.

Alguns dels valors que fomenta el joc de taula són:

- Aprendentatge d'estratègies
- Aprendre a desenvolupar la intel·ligència i la creativitat a partir de les estratègies
- Compartir i gaudir estones de lleure en companyia.
- Aprendre a conèixer habilitats i limitacions pròpies.
- Identificar i controlar les emocions.
- Ajudar aquells infants que tenen poca tolerància al fracàs.
- Poder jugar amb pocs recursos materials.

Alguns inconvenients que cal evitar amb els jocs de taula són:

- La competitivitat.
- Fomentar el sedentarisme.

En el camp de la didàctica de les matemàtiques existeix, des de fa anys, un interès especial per la investigació en l'ensenyament i l'aprenentatge de la resolució de problemes, que en ocasions es vincula amb el fet d'utilitzar jocs a l'aula.

Aquest interès radica en l'èmfasi que els actuals currículums de matemàtiques competencials posen a la resolució de problemes, com un dels processos que s'ha de potenciar perquè els alumnes adquireixin la competència matemàtica.

Aquest fet ha portat a considerar els jocs matemàtics com a elements clau en el procés d'aprenentatge de les matemàtiques i a usar-los no només per introduir continguts, sinó també, i molt especialment, per afavorir el desenvolupament de processos matemàtics vinculats a la resolució de problemes.

Si analitzem els jocs de taula (amb cartes, taulars, fitxes, daus, etc.) una manera de classificar-los és en funció del grau d'atzar que contenen.

Es poden distingir tres categories:

a) Jocs d'atzar pur. Com l'oca o l'escala. Són jocs en els quals els jugadors es limiten a executar les ordres dictades pel dau.

b) Jocs amb alguna estratègia afavoridora. Per exemple, el parxís. Són jocs amb presència de l'atzar, però en el qual els jugadors han de prendre decisions que poden influir en el resultat de la seva partida. També hi ha el dòmino i jocs de cartes com la botifarra o el bridge.

c) Jocs d'estratègia. Com els escacs. En aquests jocs totes les decisions estan en mans dels jugadors, que poden arribar a descobrir una estratègia guanyadora.

Un altre aspecte important i que no val a deixar de banda és el valor del desenvolupament de la competència de l'autonomia personal i social que pot comportar aquesta activitat.

El mestre ha de tenir en compte que els alumnes en petit grup poden dur a terme una tasca d'implicació i seguiment de les normes sense el seguiment d'un adult. I també poder jugar amb parelles com a un equip per a millorar la comunicació i competir contra uns altres mitjançant el raonament, afavorint l'empatia i la diversió del propi joc.

Així doncs alguns dels jocs de taula matemàtics actuals i interessants per treballar amb els infants a l'aula són:

KATAMINO: És un trencaclosques de dificultat progressiva que es basa en unes figures anomenades pentòminos. Serveix per treballar: percepció espacial, rotacions, translacions, simetries. Sense oblidar la constància, la lògica, la concentració o la psicomotricitat fina.

ZOMETOOL: És un joc de construcció amb el que es pot dur fins al límit la capacitat de crear les més variades figures geomètriques i les estructures més complexes. Des d'un simple quadrat, fins un gratacel que toqui el sostre de casa vostra. És bo per treballar: qualsevol tema on hi hagi aspectes geomètrics.

QUORIDOR: És un joc d'estratègia amb poques peces, poques normes i ben divertit. Es juga a un taulell de 9×9 caselles. L'objectiu de cada jugador és arribar a qualsevol casella del costat contrari, la qual cosa seria senzilla si no fos per que cada jugador disposa de 5 a 10 parets (depèn de si juguen 2 o 4) per fer la guixa i dificultar el camí fent-lo més llarg. És bo per treballar: estratègia, tàctica, càcul i concentració.

SIMULACRE D'EVACUACION

Eth 27 de mai, era escòla participèc en simulacre d'evacuacion que se hè cada an damb era ajuda des pompièrs.

Es mainatges e es mainades reaccionèren fòrça ben ath son des sirènes d'emergéncia e

es mèstres
dirigiren
tranquillament
era situacion.

Dempús
qu'arribèssen
es pompièrs e
resolvessen

quinsevolh imperfècte dera escòla, es mainatges e mainades poderen gaudir en tot meter-se era ròba e es utisi des pompièrs e pugèren ena ambulància e eth camion des pompièrs.

NATACION

Era natacion ei un espòrt molt complèt e fòrça recomanat entà toti es mainatges e totes es mainades, mès se pòt apréner e practicar en totes es edats des de molt petitonhs enquia èster fòrça grani.

Ei ideau com activitat fisica, ja que se compaginen eth jòc, era diversion e eth desenvolopament d'ua bona capacitat pulmonar.

Entàs mainatges e mainades en edat escolar era natacion ei ua activitat que ath dessús d'èster ua activitat de besonh com a segur de vida (degut ara autonomia des desplaçament qu'an aquerit), ei fonamentau entà ua formacion física, psicològica e sociau òptima.

Es mainatges o mainades que non son molt àbils físicament o damb excés de pes, tímids, inquiets, damb malauties respiratòries com asmes o damb problemes d'esquia entre d'auti, trapen ena natacion ua activitat ideau e especiau a on s'enfortissen notablement.

Enguan tà ua mielhor organizacion deth monitoratge deth Palai de Gèu, auem realizat era activitat de natacion en dus blòcs. Es mainatges e mainades de Cicle Superior e Cicle Mie, an hèt es ueit sessions de natacion en prumèr trimèstre, pendent es mesi d'octobre e noveme. Era rèsta der estudi an començat en tornar des vacances de Setmana Santa, pendent eth tresau trimèstre.

Aguesta activitat se realize gràcies ara collaboracion der Ajuntament de Les, eth de Vielha, eth pròpi Palai de Gèu e es sòns monitors e monitores.

Dejà hè fòrça e fòrça ans que s'amie aguesta activitat ena escòla e a mesura que van creishent es mainatges e mainades van agarrant rodatge e confidança damb un miei tant diferent com ei era aigua.

Es mainatges e mainades de P3 e P4-1.

Es grani der estudi!

Es mainatges de mainades de P4-2 e P5.

Damb es prumèrs contactes damb era aigua d'aguesta primauera enes petiti se cerque era abilitat e seguretat, a méter eth cap laguens dera aigua d'ua forma mès ludica.

Es mainatges e mainades de 1èr e 2au.

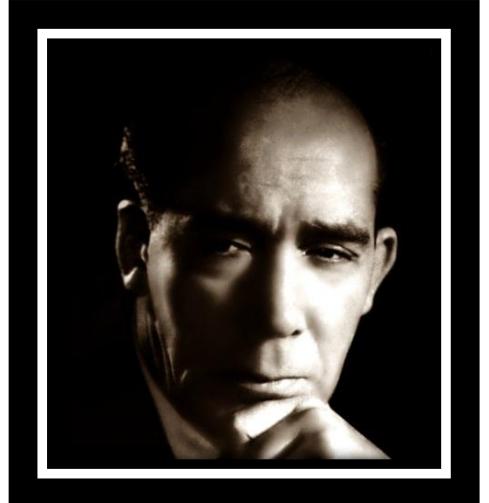
Se cau dochar abantes de pujar. Mos divertim fòrça!

Èm prèsti entà començar a nadar! A veir quini exercicis tècnics mos tòque...

ALEJANDRO CASONA

Enguan auem aprofitat era hèsta de Sant Jòrdi entà conéisher mielhor a Alejandro Casona, nòm dera nòsta escòla, pr'amor qu'estèc un reconeishut escrivan.

Era mainadèra de cicle superior siguèren es encargadi d'elaborar ua petita biografia entà poder-la explicar as mès petiti...

Alejandro Casona, nòm artistic, en realitat se didie Alejandro

Rodríguez Álvarez; neishec en un petit pòble d'Asturies, Besullo(23-03-1903/ 17-9-1965), ère eth tresau de quate germans. Es sòns pairs siguieren mèstres e seguic es sòns passi en tot formar-se coma Inspector d'Ensenhament. Coma inspector arribèc tà Les a on demorèc tres ans, auec ara sua hilha e formèc un grop de teatre: "El Pájaro Pinto"

Escriuec fòrca teatre e poesia. En 1934 recebec eth prèmi Lope de Vega pera comèdia “La sirena Varada”, que s'estreèc damb un pialèr d'èxit en Teatro Español de Madrid. Eth madeish an tanben guanhèc eth Prèmi Nacionau de Literatura pera òbra de pròsa infantil “Flor de Leyendas”.

En 1937, pera guèrra civila, auec d'exiliar-se tà Argentina a on era sua òbra siguec fòrça reconeishuda. Dempús de vint-è-cinc ans d'exili tornèc tà Espanha. Moric en Madrid eth 17 de seteme de 1965.

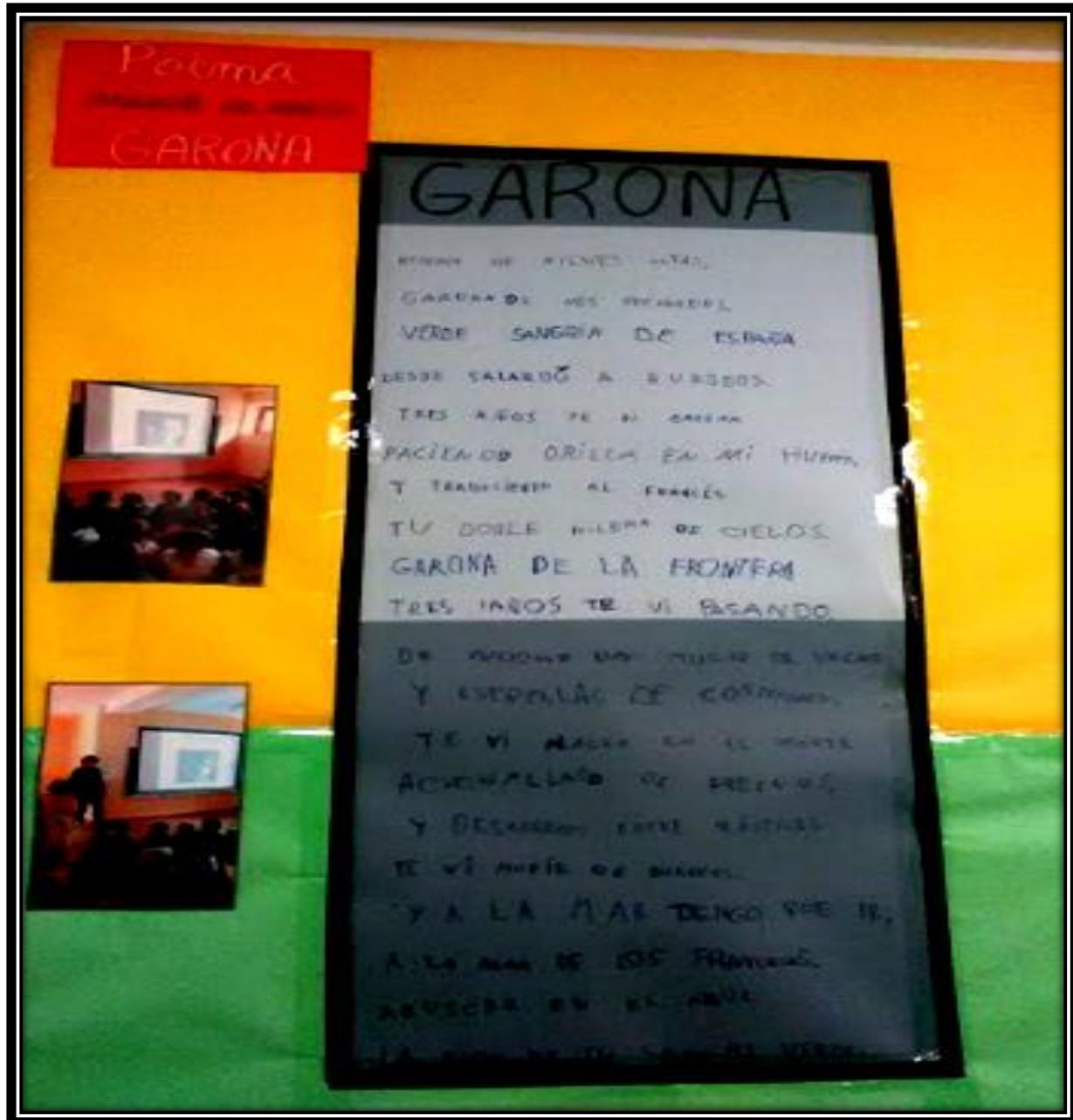
Es escolans e escolanes de cicle iniciau e cicle miei gaudiren en tot liéger e illustrar ues emocionantes legendes nordiques arremassades e escrites per Alejandro Casona; “Dioses y Gigantes” y “Los Nibelungos”.

Era mainadèra de P5 mos recitèc era poesia dera Garona, que Alejandro Casona escriuec quan demoraue en Les, e es escolans e escolanes de P3 e P4 la illustrèren en tot diboishar un polit panèu!

CORNÈR DE LECTURA

**Aguesta poesia penge dera façana dera nòsta
bastissa entà rebrembar-mos que per ací
passèc un illustre escrivan que da nòm
ara nòsta escòla!!**

En CI e CM auem estat coneishent legendes, autant dera Val d'Aran com des Pirenèus, tanben es qu'escriuec Alejandro Casona en tot hègem apairiament lector.

Sabem qu'eth cèu mos amague molti secrèts e credences e aquerò mos ac expliquèc plan ben **Alexandre Bonanit**.

Alexandre comencèc era charrada damb ua endonvieta, a veir se l'endonviatz.

“Una manta molt grana,
que ningú no pot plegar;
i un jardí de monedes,
que ningú non pot comptar.
Què és?”

Mos parlèc des constellacions e des legendes catalanes, valencianes e malhorquines que viren ath torn d'aguestes.

Er objectiu dera activitat ère apropar ara mainadèra ath mon dera astronomia e as tradicions que pastors, pagesi e marinèrs auien.

En pòble de Les, aguestes credences tanben s'an en compde ara ora de talhar eth haro pr'amor que se guarde era lua entà que sigue era mès avienta tà que shugue ben e era husta sigue en mielhor estat.

A resultat ua bona experiéncia!
Ara ja sabem mès legendes e coneishem es constellacions.

CÒNVIS EN ESTUDI

ERA PRUMÈRA SETMANA DETH MES DE JUNH UA PART DERA MAINADÈRA DER ESTUDI ANÈC DE CÒNVIS; ES QUE MOS QUEDÈREM EN CÒLE TANBEN HÉREM CAUSES DIVERTIDES, TOT E QU'ETH TEMPS NON MOS ACOMPANHÈC MASSA.

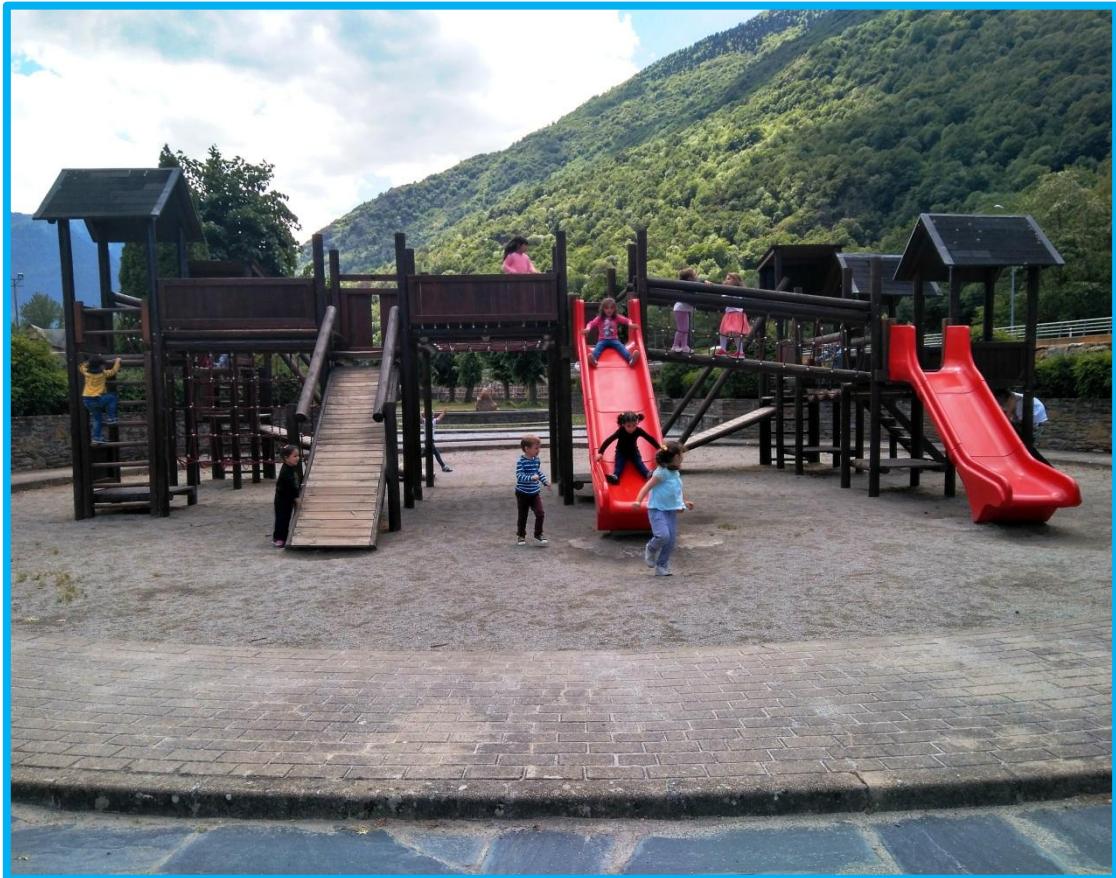

ES NÒSTI DANSAIRES, SUSTOT ES MÈS PETITI, SE MARQUÈREN UNS QUANTI BALHS MODÈRNS, E AC HÈGEN PRO BEN!!!

UN MAITIN MO'N ANÈREM A ESDEJOAR EN SANT BLAS.

PERA TARDE D'AQUEST MADEISH DIA, EN TOT APROFITAR ETH BON TEMPS, ANÈREM UA ESTONA TATH "FUERTE".

ETH DIUENDRES PERA TARDE ANÈREM A VRESPALHAR EN CÒ D'ELVIRETA;
PRUMÈR JOGUÈREM UA ESTONETA E DEMPÙS ETH VRESPALH DAMB GELAT
E TOT!!!

QUÉ BEN MOS AC AUEM PASSAT!!!

ES SHIVAU'S

Aquest darrer trimestre es mainatges e mainades de P5 trebalhèrem sus eth projecte des shivaus. Auem aprenut força causes d'aguesti animaus ; realizèrem un mapa conceptuai e un dossier tà portar tà casa, e tanben hérem un shivau de hanga. Guardatz que cholis an quedat!!!

HÈM UN OTÈL E UN OSTALET DE CUQUES

Era mainadèra de Cicle Miei auem hèt un otèl de cuques e l'auem presentat ath concors...

Perqué?

- Non respectar eth miei ambient (tirant lordèra, non reciclat,...) a hèt que i age un important descens dera biodiversitat deth nòste entorn en tot arribar a extingir localament fòrça poblacions de besonh entath corriètze funcionament deth miei naturau.
- Er esbauçament d'abitats, er abús des pesticides,... an provocat ua reducccion de lòcs aptes entara reproduccion e

refugi d'espècies que resulten imprescindibles entath corrècte equilibri ecologic des bòsqui e vergès.

Qué ei?

- Un otèl d'insèctes ei ua caisha-nin que se met entà que fòrça insèctes beneficiosi trapen un lòc entà víuer. Aguesti insèctes son polinizadors e controladors de plagues.
- Enter es sòns abitants i a abelhes e vèspes solitàries (non son ne agresiues ne perilloses), catarinetes, crisopes e d'auti qu'an ua importanta mission enes uarts, vergès e jardins.
- Aguesti insèctes son es responsables de polinizar es flors que daràn lòc ar aliment, e i a espècies controladores de plagues com erugues o pudes.

Materiau emplegat

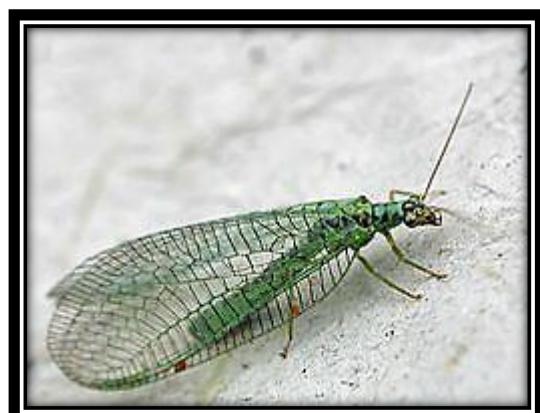
- Còla →
- pinhes →
- troncs →
- taps de soro →

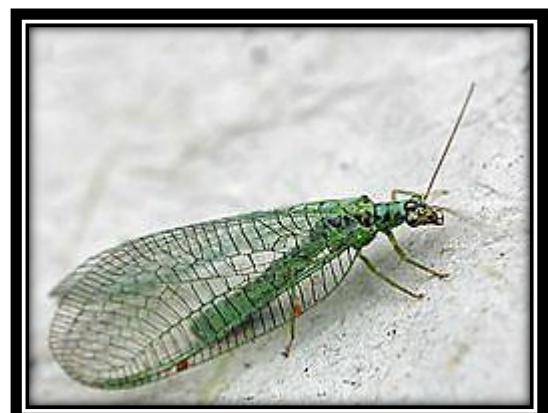
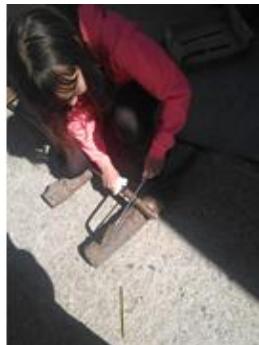
- husta →
- puntes →
- ressèga →

 ← □ martèth
 ← □ règle
 ← □ creion

Com ac hèm?

Ramon Sirat mos hec era estructura e nosati/es ramplírem es desparièrs parts damp taps, pinhes e branques.

Un còp hèt er otèl auem hèt un ostalet mès petitonh.

A on les plaçaram?

Eth nòste otèl vò èster plaçat en vergèr dera Lana a on i a plantadi pomèrs ecologics.

Es ostaus les plaçaram en vergèr que i a darrèr des Tèrmes.

Era nòsta opinion

Tot e que non auem guanhat eth concors, auem aprenut fòrça causes que non coneishíem sus eth problema qu'an es pagesi de coeitiu ecologic damb es plagues e com podem ajudar-les.

A estat un trabalh en equipa que mos a agradat pr'amor qu'auem hèt causes que normaument non se trabalhen en classe.

Auem podut verificar qué dificil ei trabalhar damb era ressèga.

Auem metut es taps de soro de manera que non calesse colar, tot e que,... enes de darrèr mos passèrem damb era còla (demoram non les desagrade as cuques).

Èm contenti e contentes deth trabalh hèt!!

Enes bones abitudes qu'auem d'auer en nòste dia
a dia ei plan, plan important esdejoar ben.

Quan venguem entara escòla cau vier ben
esdejoadi e esdejoades.

Aguest cors, en Cicle Superior ac auem trebalhat.
E auem analisat es nòsti esdejoars, entà poder
hèr-ne ua valoracion posteriora e sajar de
mielhorar bèri aspèctes de çò qu'alimente ath
nòste còs e ara nòsta ment.

Auem hèt un registre des esdejoars que
portàuem cada dia. Enes gresilhes de classe
anàuem apuntant se ère un enterpan o ua fruta.
Enes enterpans mercàuem de qué ère: hormatge,

choriço, chicolate, pascada (tortilla), ton... E tanben s'eth pan ère industriau o artesanau. Encara que non ac sembla ei molt important!

Tanben auem hèt un registre de fruta: arradim, iranja, poma, haragues...

E parallèlament, anotàuem s'acompanhàuem es nòsti esdejoars damp chucs de “frutes” o productes lactics prefabricats.

A compdar d'aguesta informacion organizada en gresilhes, auem passat era informacion arremassada en taules Excel e transformat aguestes en grafics de barres. Non podetz imaginar

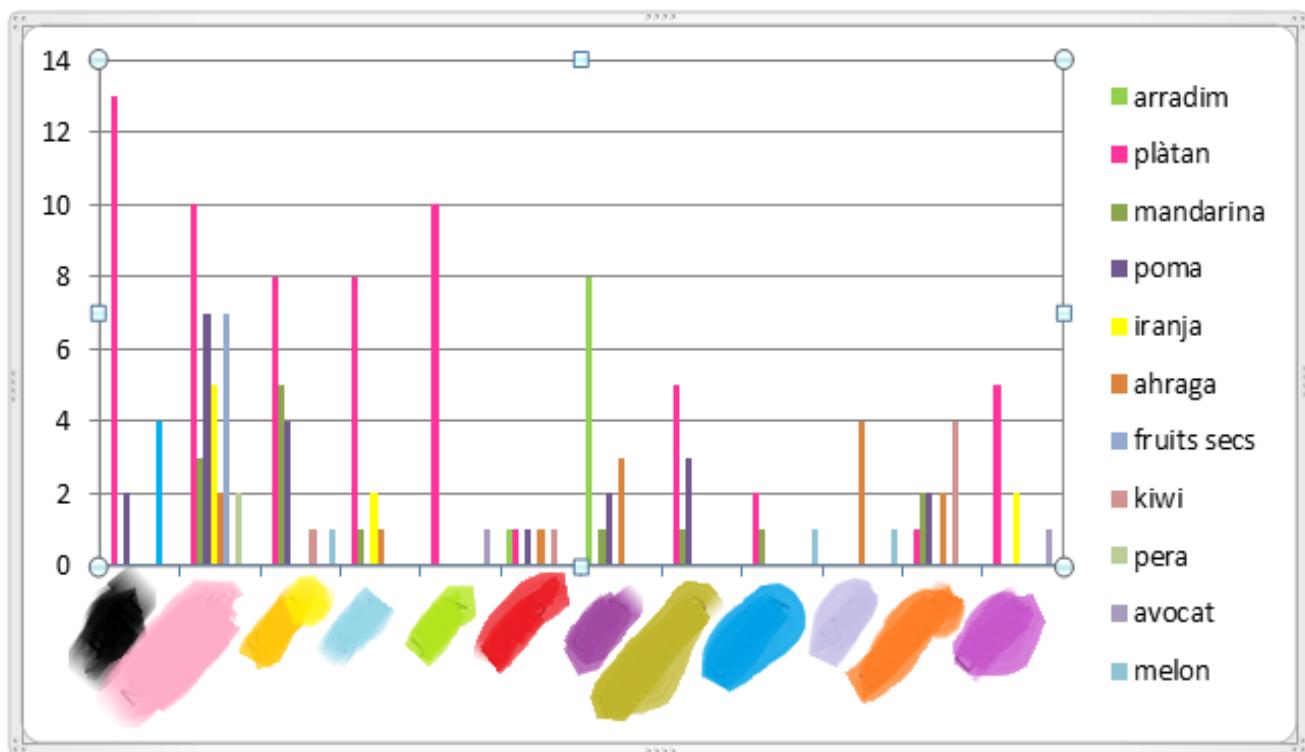

qué facil a estat veir coma

mielhorar enes nòsti esdejoars...

Aciu auetz un grafic reau. Ben... podem dedusir que mos agrada fòrça eth plàtan, mès non pas guaire ne era pera ne eth melon!

Qui ei qui?

Este curso, en Ciclo Superior, hemos iniciado el proyecto "La vuelta al mundo en 80 días".

A través del recorrido que hacen los personajes de la serie de dibujos, de la década de los 80, recorremos los diferentes países por los que transcurrió su "entretenido" viaje.

Así, de esta manera, también conocemos los diferentes continentes donde se sitúan. También descubrimos qué ciudad es su capital. De cada país buscamos información sobre su bandera, su lengua oficial, gastronomía, aspectos curiosos sobre el país en cuestión...

En esta aventura que viven los personajes

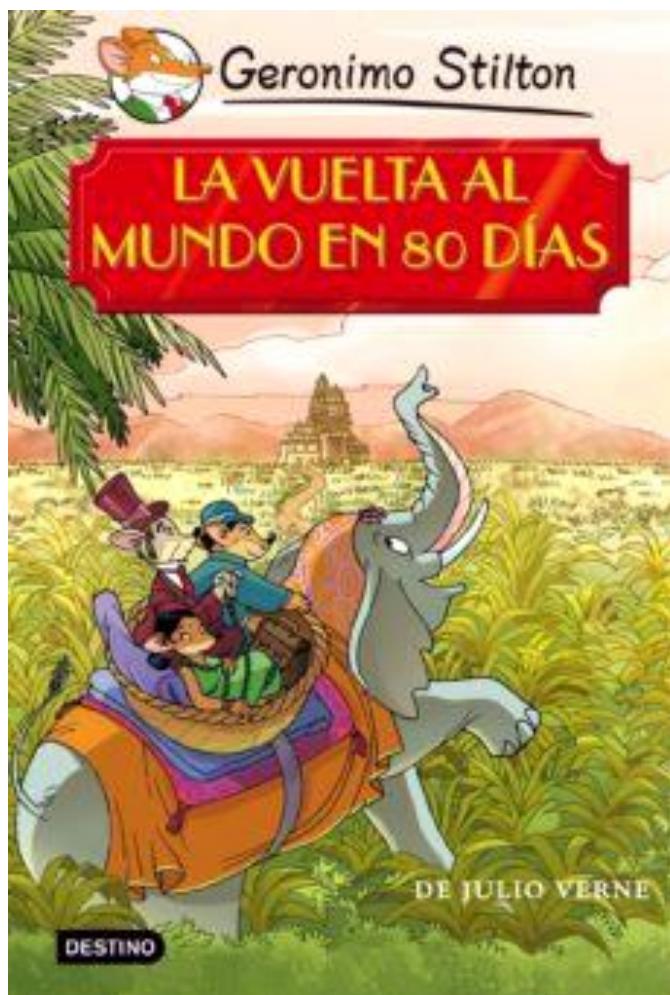
País: Inglaterra	Capital: Londres	Bandera	idioma
Pertenece al continente			

también descubrimos medios de transporte que se utilizaban antes con normalidad, aunque ahora ya no existan o no sean tan frecuentes.

Toda esta información la recogemos en un trabajo final individual, aunque la mayoría de las actividades las realizamos entre todos o por parejas. Así todos trabajamos y compartimos con todos.

El autor de esta novela, Julio Verne, también ha escrito otras muchas obras interesantes, en las que se viven aventuras diversas. Así pues, Viaje al centro de la Tierra es otra de sus más conocidas producciones. Cuando iniciemos el próximo curso, seguiremos trabajando en esta aventura... Os contaremos como acaba su viaje, aunque quizás muchos ya lo sepáis...

Por cierto... A los lectores y lectoras de Gerónimo Stilton... ¿Sabéis que hay una aventura de este personaje basada en la novela que os comentamos?

¡Es muy divertido conocer y saber del mundo así!

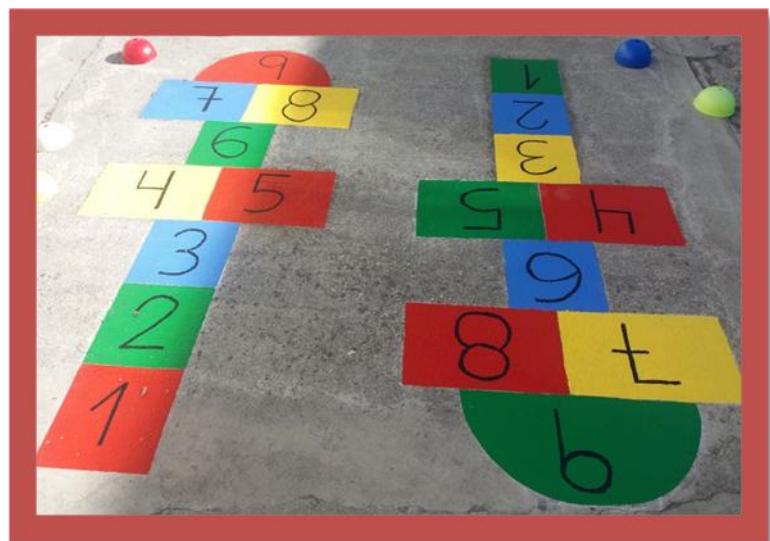
HÈM JÒCS EN PATI

En tot arribar era primavera, eth solei e era calor, decidim hèr bèth jòc en pati dera escòla entà poder jogar toti amassa. Tant mainatges e mainades granes coma petiti e petites e mèstres auem participat.

Ací vos deisham bères fotos entà que veigatz çò de polit que mos a quedat:

JÒC DETH PALET

JÒC DETH TWISTER

CAMP DE JÒC

EXPERIMENTS

Pendent aquest dusau quadrimèstre es mainatges e mainades de P3 e P4 auem realizat diuèrsi experiments.

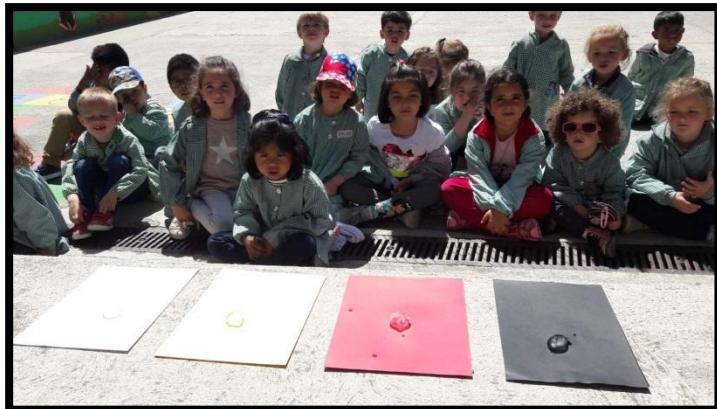
Els experiments son un gran esturment entà desvelhar era curiositat e motivar as mainatges e mainades a interessar-se mès pera sciéncia, pri'amor que les permeten connectar en sòn magic mon per miei dera diversion.

FORMES DE COLORS ENA LÈIT

En aquest experiment eth procediment que hérrem siguec méter lèit en un plat, híger ues gotes de colorant dessús dera lèit e damb un bastonet des aurelhes banhat en sabon auém de tocar eth colorant. Podérem observar que en tot méter en contacte eth sabon damb eth colorant e era lèit se creauen diuèrses formes.

COLORS QUE CAUHEN MÈS E MENS

Ací placèrem quate quarrats de cartolina (nere, vermelh, jaune e blanc) en pati dera escòla a on arribauen es arrais deth Solei e dessús de cada quarrat metérem un gèu. Podérem observar qu'eth color nere absorbís mès era calor deth solei e qu'eth color blanc ei eth que mens calor absorbís.

HÈM PLASTILINA

En aquest experiment nosati/es madeishi/es, elaborèrem era nòsta pròpia plastilina en tot barrejar haria, sau, aigua, òli e colorant.

ERA MAGIA DERA ENERGIA

Ací vedérem que en tot heregar eth globè en nòste peu se cree electricitat estatica qu'en apropar-la ara lata hè qu'aguesta se botge sense tocar-la.

Com auetz pogut veir en tot hèr

experiments mos ac auem passat fòrça ben!!!

ERA IMPORTÀNCIA DETH JOC

Eth jòc liure, espontani, non controlat ne dirigit per adults, ei era activitat mès importanta des mainatges e mainades. Jogant se divertissen e aprenen.

Jogant aprenen, prumèr a conéisher e a botjar eth sòn còs, quan son petiti; a mesura que creishen coma persones incansables, cada nau objectiu ei er estímul tà cercar naui rèptes. Quan comencen a caminar, ja sagen de hèr-lo de puntetes, de talons, a pè coish, hènt sautets...

Jogant se relacionen damb es auti mainatges e mainades e practiquen es abilitats sociaus qu'auràn de hèr a servir ena vida adulta: presentar-se, demanar ajuda e auferir-la, dar ordes e escotar-les o refusar-les, enfadar-se e reconciliar-se.

En tot jogar convertissen es caishes voedes en teatres e botigues, es cagires en castèths, es grères en shivaus e es momes en avions; eri sagen fòrça activitats reaus o imaginàries, quotidianes o eroïques, dera vida adulta.

Jogant meten en scena es hèts passadi e futurs, repassen eth sòn papèr o n'adòpten d'auti, comprenen es mistèris e planten cara as pòurs. En tot jogar descurbissen es règles, e comprenen que pòden establir-les, discutir-les, acordar-les, modificar-les, seguir-les o ignorar-les. Tanben descurbissen qu'arrés non vò jogar damb es qu'ignoren es normes.

Non cau formar expèrts en jòc infantil, dejà qu'es mainatges e mainades son uns expèrts de manera naturau, non les cau dirigir en jòc, ne méter oraris, ne objectius...

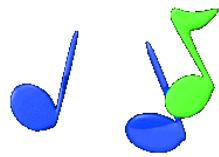

Per tot aço ei molt, molt important, qu'es mainatges e mainades agen temps entà
jugar de manera liure!

CONEISSEM NAUÍ ESTURMENTS

Ena escòla Alejandro Casona de Les auem fòrça interès entà apréner sus es esturments musicaus e era musica de toti es parçans autant coma deth nòste.

Ei per açò qu'aguest darrèr trimèstre ena aula de musica an apareishut nauí esturments de diuèrsi lòcs deth mon entà coneisher-les, estudiar-les, observar-les, escotar-les e... tanben tocar-les!

Era mainadèra de cicle superior a agut era oportunitat de veir, escotar e tocar esturments de païsi com Itàlia, Grècia, Madagascar e era zòna Andina.

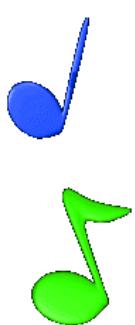
- Esturments de percussió com eth “**Tamburello**”, bastit artesanaument peth Luthièr **Rocco-Luca** deth pòble de Torrepaduli e es “**Nacchere**” dera localitat de Cutrofiano,

pandereta e castanhòles tipiques dera region deth Salento, en Itàlia deth sud, emplegadi entàs cançons e dances tradicionaus coma era Pizzica o Pizzicata .

- Eth “**Baglama**”, esturment de còrda, fair petit deth Bouzuki de Grècia, hèt artesanaument peth luthièr **Anastasios Koumartzis** en sòn talhèr deth pòble de Europos, Kilkis.

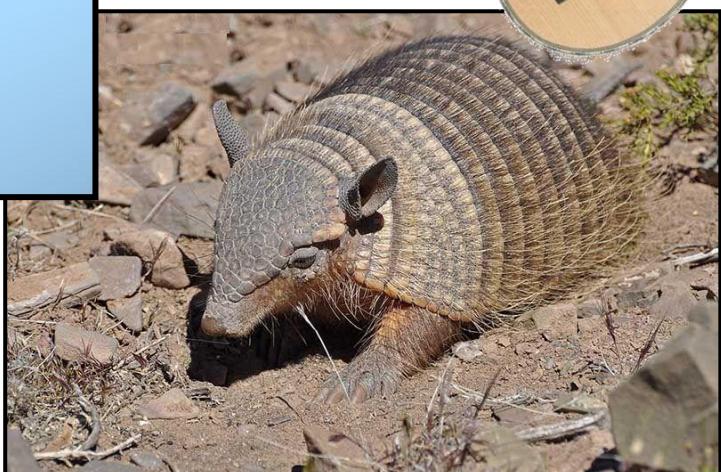

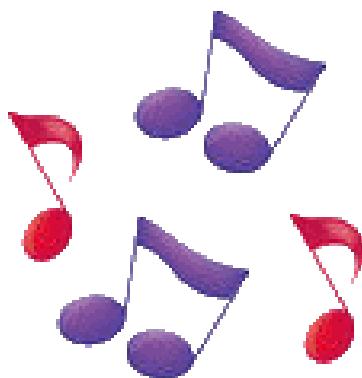

- Era “**Valiha**”, un aute esturment de còrda hèt artesanaument ena isla de Madagascar, que forme part des esturments deth folkòre dera region.

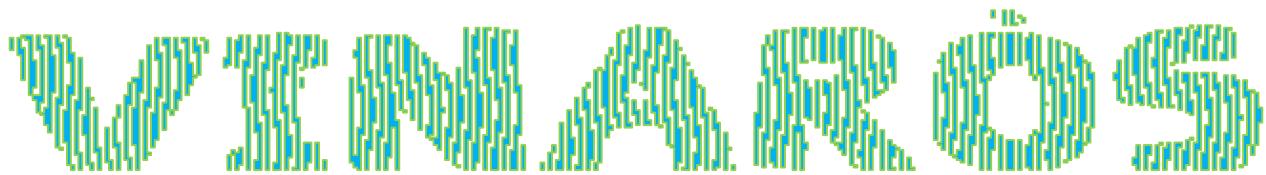
- Eth “**Charango**” esturment de còrda andin, tipic dera zònà des Andes, que compren païsi com Argentina, Chile, Bolivia e Perú. Hèt artesanaument ena ciutat de Santiago de Chile, a cinc còrdes dobles e eth còs petit, antigament se bastie emplegant eth casquelh der armadilho. Actuaument era sua caisha de ressonància se hè damp husta.

Demoram que vos agen agradat tant com a nosati e nosates aguesti esturments de lòcs luenhans. **Vos desiram un bon ostiu!**

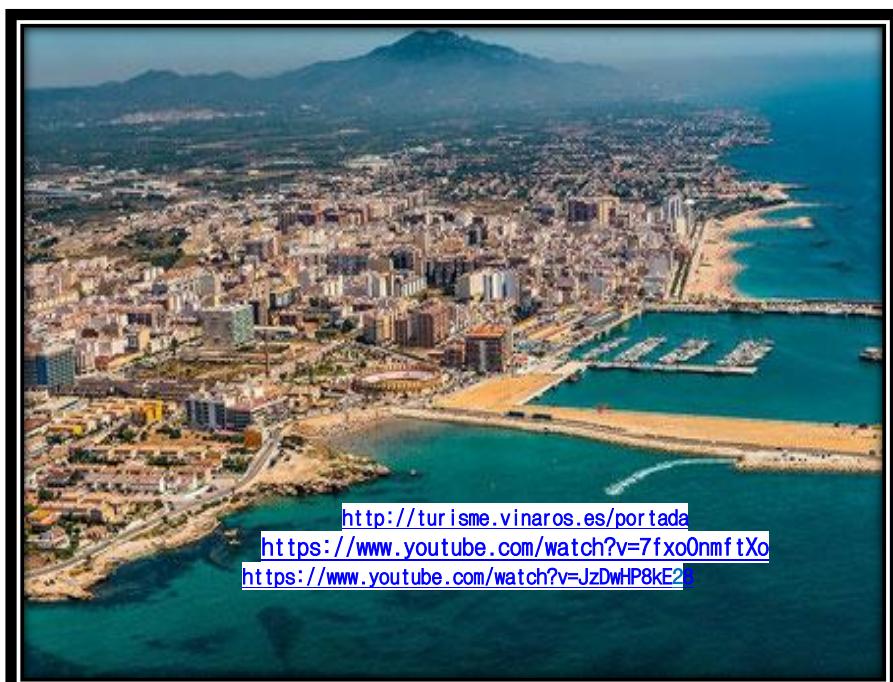
Aquest an, es mainatges e mainades der Estudi, deth 3 ath 7 de junh anèrem de gessuda de finau de cors entà Vinaròs. Mos apuntèrem ad aguesta activitat 29 mainatges e mainades acompanhats/es des mèstres: Nuria, Maria PL, Maria P, Alba e Isabèl.

Vinaròs ei un municipi dera Comunitat Valenciana, situat ath nòrd dera província de Castelhon e ei eth Caplòc deth parçan deth Baish Maestrat.

Podetz consultar aguesti enaci se voletz saber mès causes:

<http://turisme.vinaros.es/portada>
<https://www.youtube.com/watch?v=7fxo0nmftXo>
<https://www.youtube.com/watch?v=JzDwHP8kE2U>

ACTIVITATS

JARDÍN DEL PAPAGAYO

Eth dimars 4 de junh anèrem a visitar

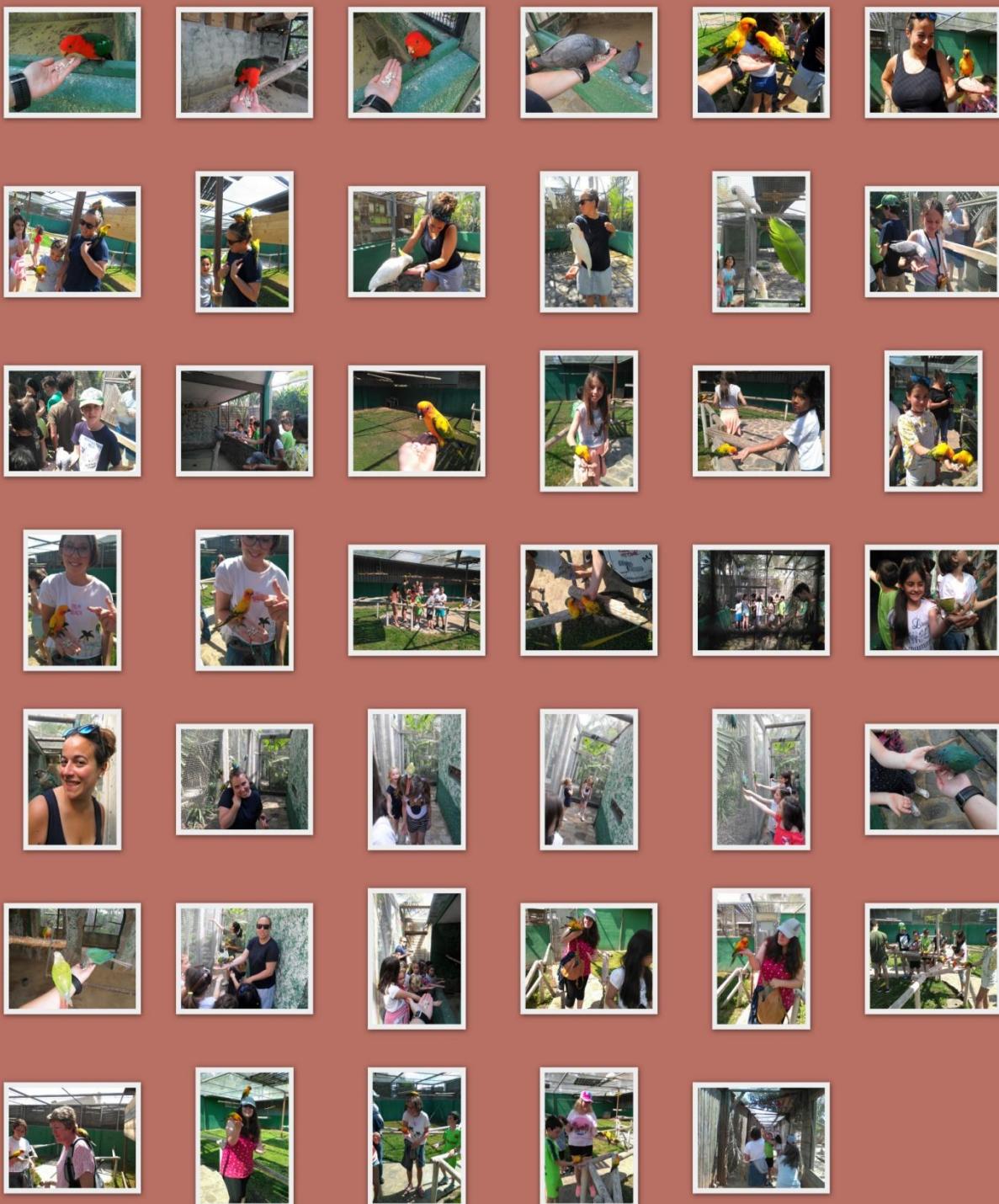
“El Jardin del papagayo” . Aguest parc se trape entre era poblacion de Peñíscola e Benicarló. Ei un parc un shinhau different a d'auti, pr'amor que mos permet interactuar damb es parroquets e açò hèr que sigue tant interessant e attractiu. Tanben i podem veir tortugues e cangurs.

Foto tath rebrembe

Interaccion damb es parroquets

41 imágenes, junio de 2019

Aquest parc compde damb mès de 50 espècies diferentes de parroquets (papagayos), entornejats d'un jardin subtropicau de gran valor biologic.

Palmères de diferentes espècies.

Flor au deth
Paradís, ei
originària de
Sudafrica, A
qu' ei
preciosa!!

Tanben podem trapar circuïts d' aventura e en acabar era visita, eth parc mos presente un Show entà gaudir d' aguest i audèths en tot exercitar eth vòl e poder-les veir damp tota era sua beresa e plomatge sustot des cacatoes e era grandesa e majestuositat des guacamayos e era sua intelligéncia en totes es representacions que mos presenten, en tot hèr-mos a passar un moment plan divertit.

Mos agradèc fòrça e estèrem molt atents/es entà non perder-mos arron.

Eth parc mos mostrèc eth gran esfòrc que realize ena recuperacion d' aguestes espècies de parroquets, en tot afavorir era cria entà tornar-les as abitats d' origina, sustot deth parroquet Jacinto, que pòt arribar a auer 1 m de nautada e víuer uns 60 ans.

Anodorhynchus hyacinthinus

Guacamayo Jacinto ¿Sabías que? <p>La mayor parte de la dieta del guacamayo jacinto son nueces de las palmas nativas, como el acuri y las palmas bocaiuva. Sus picos fuertes son incluso capaces de romper los cocos y las grandes vainas de la castaña y nuez de macadamia. Es el loro más grande con el pico más fuerte, capaz de ejercer hasta 20kg de presión por cm² de superficie.</p> Hábitat <p>El Guacamayo Jacinto sobrevive hoy en una población en la región del Pantanal en Brasil.</p> Longevidad <p>60 años</p> Comportamiento <p>Los vínculos entre los diferentes individuos son muy fuertes, eligen pareja para toda la vida, las crías pueden ser dependientes de los padres hasta más de 6 meses y convivir con ellos hasta los 18 meses.</p>	Hyacinth Macaw Did you know? <p>The majority of the hyacinth macaw diet is nuts from native palms, such as acuri and bocaiuva palms. Their strong beaks are even able to crack coconuts, the large brazil nut pods and macadamia nuts. It's the biggest parrot and the one with the strongest bill, it's capable of making 20kg of pressure by cm² of surface.</p> Habitat <p>The Hyacinth macaw survives today in a small region of Brasil, called Pantanal.</p> Longevity <p>60 years</p> Behaviour <p>The links between the different individuals are very strong, they choose their partners for life, the young ones may be dependent on parents for more than 6 months and live with them until 18 months.</p>
--	--

Incubación / Incubation: 26 días - days. Número de Huevos / Number of eggs: 2. CMS APPENDIX I. IUCN Critically Endangered.

Açò ei ua cacatoa Alba, que proven d' Indonesia e tanben coma eth guacamayo Jacinto pòt víuer fòrça ans entre 40-60 ans. Ei un shinhau mès petit que Jacinto, uns 46 cm. Ei en risc d' extincion pera sua venta illegau. A qu' ei preciós, mès tier compde Peishigue Fòrt entà cercar minjar.

Tanben eth Parc hè tier compde des cangurs e tortugues e collabòre damp eth Programa European entà espècies en perilh d'extincion e desde er an 2006 ei centre d'acuelhuda de Psitàcids (parroquets -lòros) victimes deth trafic d'animaus.

Macropus rufus

Canguro Rojo

Red Kangaroo

¿Sabías que?
El canguro rojo mantiene su temperatura interna en un punto de homeostasis de aproximadamente 39 °C. Utilizan una variedad de adaptaciones fisiológicas y conductuales para regular la temperatura corporal. Estas incluyen tener una capa gruesa de pelo, al ser menor calor y mantenerse en la sombra, cuando las temperaturas son altas, durante la noche, y dormir en los polos extremos.

Hábitat
Se encuentra en todo el Australia continental, excepto en las zonas más bajas del norte, la costa este y las islas del este.

Longevidad
Hasta 20 años

Comportamiento
Los canguros rojos son principalmente nocturnos, actividad en la noche, pero también se activan durante el día. Comen la mayoría de los tipos de vegetación, incluyendo especies de cactus, que son su principal fuente de agua. Los canguros rojos tienen una gran variedad de comportamientos, incluyendo saltos descomunales, mucha más grande que los humanos. La mayoría de los saltos se realizan para escapar de los depredadores, que incluyen lobos, leopardo, osos pardos y tigres. Los canguros rojos también realizan saltos para comunicarse entre los demás y para protegerse de los depredadores. Los canguros rojos también realizan saltos para moverse entre los arbustos y los árboles.

¿Did you know?
The red kangaroo maintains its internal temperature at a point of homeostasis about 39 °C (102.2 °F) using a variety of physical, physiological and behavioural adaptations. These include having a thick coat of fur, being less active and staying in the shade when temperatures are high, sweating, sweating and taking the lowest, most sheltered route when moving around.

Longevity
Up to 20 years

Behaviour
Red kangaroos are mostly nocturnal and nocturnal, activity at night, but are also active during the day. They are very active animals, especially males, which can jump great distances and are very bold. Red kangaroos are omnivores, eating a variety of plants, including cacti, which are their main source of water. Red kangaroos have a wide range of behaviors, including jumps, which are used to escape predators, such as dingoes, tigers, and leopards. They also use jumps to communicate with other members of their group and to protect themselves from predators. Red kangaroos also use jumps to move between bushes and trees.

PESO MASSA
Hasta 90 kg

PESO MASSA
Hasta 72 kg

PESO MASSA
Hasta 19 kg

Tamaño Length
HASTA 160 cm

Envergadura alar Wingspan
HASTA 30 cm

Tamaño Length
HASTA 1,3 m

¿Did you Know?
El wallaby de Bennet es nativo de Nueva Gales del Sur y en el noreste de Queensland, Australia. Los wallabies de Bennet son los más grandes de los wallabies y suelen vivir en grupos de hasta 30 individuos, que resulta en predadores en donde existen, pudiendo aumentar por 10 veces.

Habitat
Estos animales viven en los bosques rocosos, bosques de eucaliptos y bosques de bambú en Australia, desde Rockhampton, Queensland, hacia el sur a través de Nueva Gales del Sur y Tasmania, en valles y laderas de montaña y bosques.

Longevidad
Pueden vivir hasta 15 años en un hábitat saludable.

Comportamiento
Como la mayoría de los marsupiales, estos wallabies son terrestres, pero a que hay que prestar atención es que son más activos que otros wallabies. Pueden correr a velocidades de hasta 50 km/h y saltar a una altura de hasta 3 metros. Los wallabies de Bennet son conocidos por su habilidad para trepar y saltar entre los árboles y los arbustos.

Behavior
As most mammals, the red-necked wallaby is primarily terrestrial, but they are more active than other wallabies. They can run up to 50 km/h and jump up to 3 meters. Bennett's wallabies are known for their ability to climb and jump between trees and shrubs.

Macropus rufogriseus

Ualabi de Bennet

Wallaby Bennett

¿Sabías que?
El wallaby de Bennet es nativo de Nueva Gales del Sur y en el noreste de Queensland, Australia. Los wallabies de Bennet son los más grandes de los wallabies y suelen vivir en grupos de hasta 30 individuos, que resulta en predadores en donde existen, pudiendo aumentar por 10 veces.

Habitat
Estos animales viven en los bosques rocosos, bosques de eucaliptos y bosques de bambú en Australia, desde Rockhampton, Queensland, hacia el sur a través de Nueva Gales del Sur y Tasmania, en valles y laderas de montaña y bosques.

Longevidad
Pueden vivir hasta 15 años en un hábitat saludable.

Comportamiento
Como la mayoría de los marsupiales, estos wallabies son terrestres, pero a que hay que prestar atención es que son más activos que otros wallabies. Pueden correr a velocidades de hasta 50 km/h y saltar a una altura de hasta 3 metros. Los wallabies de Bennet son conocidos por su habilidad para trepar y saltar entre los árboles y los arbustos.

Behavior
As most mammals, the red-necked wallaby is primarily terrestrial, but they are more active than other wallabies. They can run up to 50 km/h and jump up to 3 meters. Bennett's wallabies are known for their ability to climb and jump between trees and shrubs.

PESO MASSA
Hasta 72 kg

PESO MASSA
Hasta 19 kg

Tamaño Length
HASTA 1,3 m

Envergadura alar Wingspan
HASTA 30 cm

¿Did you Know?
El wallaby de Bennet es nativo de Nueva Gales del Sur y en el noreste de Queensland, Australia. Los wallabies de Bennet son los más grandes de los wallabies y suelen vivir en grupos de hasta 30 individuos, que resulta en predadores en donde existen, pudiendo aumentar por 10 veces.

Habitat
Estos animales viven en los bosques rocosos, bosques de eucaliptos y bosques de bambú en Australia, desde Rockhampton, Queensland, hacia el sur a través de Nueva Gales del Sur y Tasmania, en valles y laderas de montaña y bosques.

Longevidad
Pueden vivir hasta 15 años en un hábitat saludable.

Comportamiento
Como la mayoría de los marsupiales, estos wallabies son terrestres, pero a que hay que prestar atención es que son más activos que otros wallabies. Pueden correr a velocidades de hasta 50 km/h y saltar a una altura de hasta 3 metros. Los wallabies de Bennet son conocidos por su habilidad para trepar y saltar entre los árboles y los arbustos.

Behavior
As most mammals, the red-necked wallaby is primarily terrestrial, but they are more active than other wallabies. They can run up to 50 km/h and jump up to 3 meters. Bennett's wallabies are known for their ability to climb and jump between trees and shrubs.

Son tortuges africanes.
Les encante era aigua e
tanben era tèrra, Mingen
plantes e fruta.

Mos ensenhèren eth respècte ad aguesti animaus e
era sua importància ena conservacion deth Miei ambient.

Felicitats peth trebalh que realizatz !!!

LOS LOROS Y EL TRÁFICO ILEGAL DE ANIMALES

El tráfico ilegal de vida silvestre es un negocio que se ha convertido en uno de los más lucrativos, sólo superado por el de armas y el de drogas. De acuerdo con la INTERPOL, esta actividad genera ganancias muy altas y goza de "suaves" castigos a los infractores.

El contrabando de especies es la segunda mayor amenaza mundial para la vida silvestre, después de la destrucción de su hábitat.

A causa del comercio ilegal, a nivel mundial unas 700 especies de animales y plantas se encuentran al borde de la extinción, otras 2.300 especies animales y 24.000 vegetales están amenazadas.

Cada año se extraen de la vida silvestre más de cien mil ejemplares de psitácidos (loros), de los cuales mueren en el proceso 77 por ciento.

En la Amazonia hay redes de traficantes de animales que abastecen a los coleccionistas, zoos y tiendas de mascotas en Europa y EEUU. Cada año sólo en Brasil se capturan ilegalmente en la selva 38 millones de animales para su comercio. Sólo uno de cada diez llega con vida a la tienda de animales o al coleccionista en los "países desarrollados". De la Amazonia provienen de 65.000 a 75.000 psitácidos comercializados ilegalmente.

PEÑÍSCOLA

Eth dimèrcles 5 de junh anèrem entà Peñíscola, dèrem un passeg peth Pòrt e visitèrem eth pòble amuralhat e eth castèth damb Ester, era guida que mos accompanharà pendent es dus dies que mos queden entà visitar es auti lòcs qu' anaram explicant.

Començam eth recorrut desde eth Pòrt. Era guida mos expliquèc qu' es vaishèths de pesca quan arriben en PÒRT, descarguen eth peish ena lòtja, entà qu' es compradors i vagen e apòstiguen per eri en tot méter prètz, se quede damb era caisha d' escamerlans o cloïsses... qui met eth prètz mès naut que posque pagar ei çò que se ditz era subasta deth peish. Aué en Pòrt de Peñíscola es vaishèths arriben cargats, en tot descargar eth peish

Me diqui Ester e vos condarè moltes causes sus Peñíscola.

vaishèths de carga entren en Pòrt

Lòtja deth peish

Estenuda de hilats en pòrt e hemnes que s'encarguen dera sua reparacion.

Caminam enquia arrivar as muralhes deth castèth.

Aguesta muralha se ditz era muralha dera Hònt, pr' amor que darrèr mèn s'i trape aguesta hònt. Creiguetz qu'ei d'aigua salada o doça? Ei aigua doça que proven d'un manantiau que se ditz era Hònt de Laguens, que les servie tà utilizar-la **Laguens** deth castèth.

Era guida mos condèc qu'es muralhes son de tres epòques: Era medievau- sègles XIII - XV, era renacentista-sègles XV-XVIII e es posteriores a partir deth siècle XVIII. E se heren tres pòrtes d'entrada:

Eth portau de Sant Pere, que le manèc bastir eth Papa Luna, e ara ei a on mos trapam. I auie ua zòna entà embarcar es vaishèths e per tant damb accés dirècte ath mar enquiatat siècle XVIII e Dempús ja se metec tèrra, que serie tota era zòna deth Pòrt.

Eth Portau Fosc bastit en temps de Felip II, ath costat deth Far, siguec era pòrta principau enquiatat siècle XVIII.

Era pòrta de Santa Maria, bastida en temps de Ferran VI en an 1754 entà mielhorar es accèssi ara ciutat. A que non sabietz qu'es muralhes mès nautes qu'entornegen eth castèth sigueren hijudes en 1961 pendent era filmacion dera Pellicula "Eth Cid" entà dar-le un aspècte mès imponent ara ciutat medievau!

Pujam entath castèth peth portau de Sant Pere.

Aguest portau le manèc bastir Eth Papa Luna, pr' amor que se didie Pedro Martínez de Luna e siguec papa en tot viuer en Peñíscola e non pas en Roma, se le coneisec per Benedicto XIII. Eth sòn escut ei ath dessús deth portau damb uaLua diboishada, ac vedetz ?

Arribam en Musèu deth Mar.

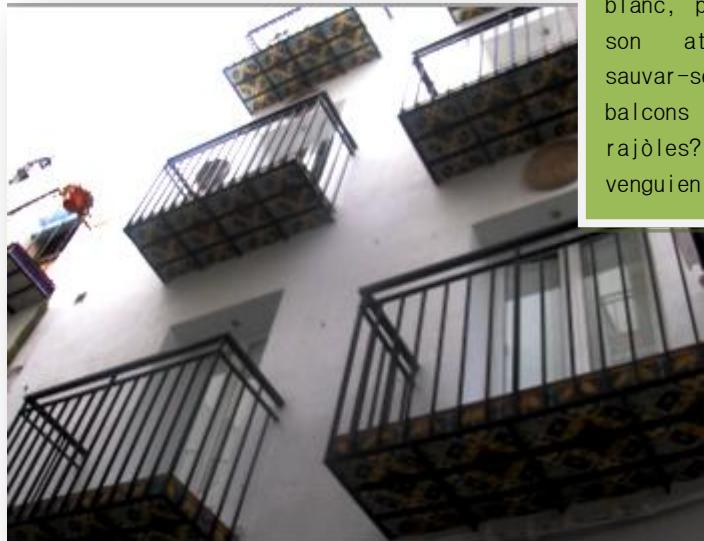

Auem arribat en **Musèu dera Mar**, que siguec bastit en Edifici qu' auie estat ua antiga escòla de mainades: **Les Costures**. Ei un aumenatge ara tradición marinèra dera gent

Clicatz→ [Musèu deth Mar de Peñíscola](#)

Passejada pes carrers de Peñíscola.

Fixar-vos enes carrers estrets e es cases de color blanc, perqué creiguetez que son atau? Pr' amor de sauvar-se dera calor. E es balcons damb aguestes rajòles? Entà hèr polit, venguien der Aragon.

Era casa des conquilles:
La casa de las conchas.

Ara vos explicaré
era istòria
d'aguesta casa.

Qué polida
qu'ei!!

Era casa des conquilles ei d'ua familha de Peñíscola que pendent es ans 60 e 70 se dediquèc a ensenhar eth pòble, en tot hèr de guides toristics, sustot era mair que se didie Justa, pr' amor des pòqui sòs qu'auien e damb era arribada des toristes poderen començar a auer-ne entà víuer e bastiren aguesta casa coma aumenatge ath mar e en lòc de hèr-la blanca coma totes comencèren a méter conquilles ena pared dera viuenda. Escambiauen es conquilles per tabac qu'auferien as pescaires. Se pòt díder qu'ei un des punts d'interès quan visitam Peñíscola. Actuament ei ua botiga de rebrembes e ua des prumères que se prenec coma referéncia.

Eth bohader (el bufador). Ei un horat entre es pèires per a on puge era mar quan i a fòrça tempèsta. Es fotos son deth madeish dia e coma se pòt veir era mar ère fòrça tranquilla.

Eth far.

Eth far de Peñíscola
s'inaugurèc er an 1899
e era darrèra reforma se
hec en 1970.

Entram en castèth.

Declarat monument istoric artistic en 1931, ei plaçat ena part mès nauta deth penhon a 64m sus eth niveu deth mar, damb un perimètre de 230m.

Eth castèth ei bastit pes monges templaris sus un rèstes d' ua bastissa arabe enes ans de 1294 a 1307, es promotores sigueren Fray Berenguer Cardona e Fray Arnaldo de Banyuls, qu' ère eth Comendador de Peñíscola, es sòns escuts se trapen ena part superiora dera pòrta d' entrada ath castèth. Patic petites reformes sus eth mandat deth Papa Luna, Benedicte XIII que le transformèc en palai papau (1411-1423)

Tot e qu' èth rei Felip II(1578) introdusic bères modificacions entà poder-le hèr resistent as bombardeigi des nombrosses guèrres que patic, non se vedec massa alterada era estructura deth castèth.

Entà saber mès clicatz → [Eth castèth de Peñíscola](#)

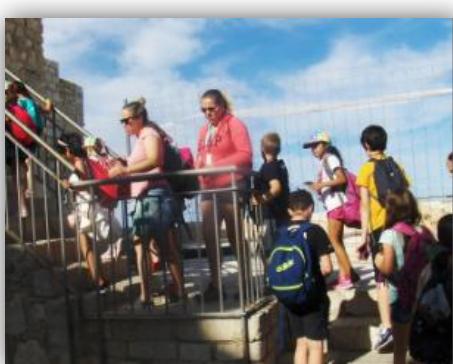
Qué choli, Peñíscola pensam que ven de /Peña-isla o deth latin : *paene + insula*, «casi + isla»), en vertat ei un “tómbolo” , qu' ei ua peninsula rocalhosa, a on naut de tot trapam eh castèth.

Clicatz → [Peñíscola a vista de dron](#)

Pati d'armes

E fin finau... eth personatge mès important deth castèth de Peñíscola, eth **Papa Luna**, immortalizat ena estatua que realizèc Sergio Blanco (Component deth grop musicau Sergio e Estibaliz, dejà mòrt) ena commemoracion des 700 ans dera sua bastida.

VISITA OLIVERES MILLENÀRIES DERA JANA

Eth **6 de junh** anèrem a visitar es olivères millenàries deth Territori Era Jana e eth Musèu der òli de Cervera deth Maestre.

Era **Jana** ei ua poblacion deth Maestrat damb un nombre d'olivères millenàries identificades damb un totau de 966 e desde er an 2016 compde damb 28 olivères inclodits en catalòg d'arbes Monumentaus e Singulars dera Comunitat Valenciana. Ua bona mòstra d'aguest patrimòni naturau le trapam en **Musèu Naturau d'olivères Millenàries deth Potz deth Mas**, qu'ei eth qu'anèrem a veir. I a dues olivères; era fragua deth Potz de Mas damb quasi 8 mètres de perimètre e era olivèra "de las Parejas", qu'obtiec er an 2014 eth **prèmi AEMO**(Associacion Espanhòla de Municipis dera olivèra, damb ua caracteristica comuna: Era olivèra coma senhau d'identitat. Cada 17 ans se convòquen aguesti prèmis) ara mielhor olivèra monumentau d'Espanha.

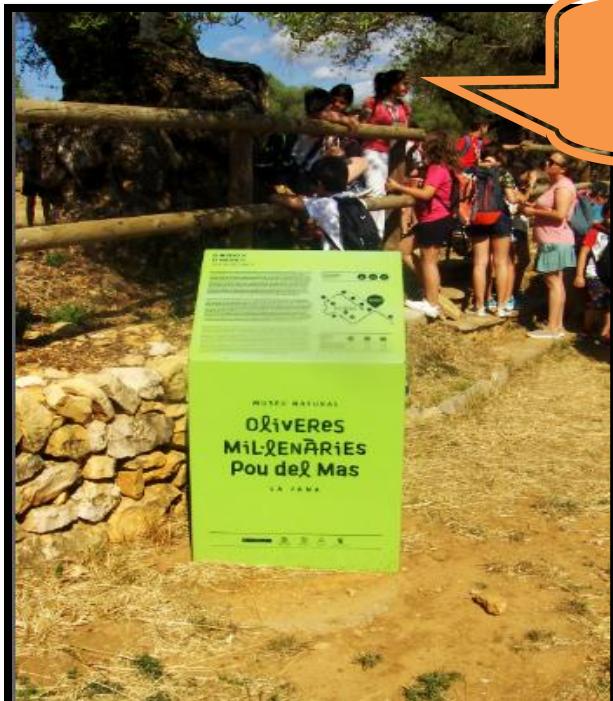

Èm en camin.

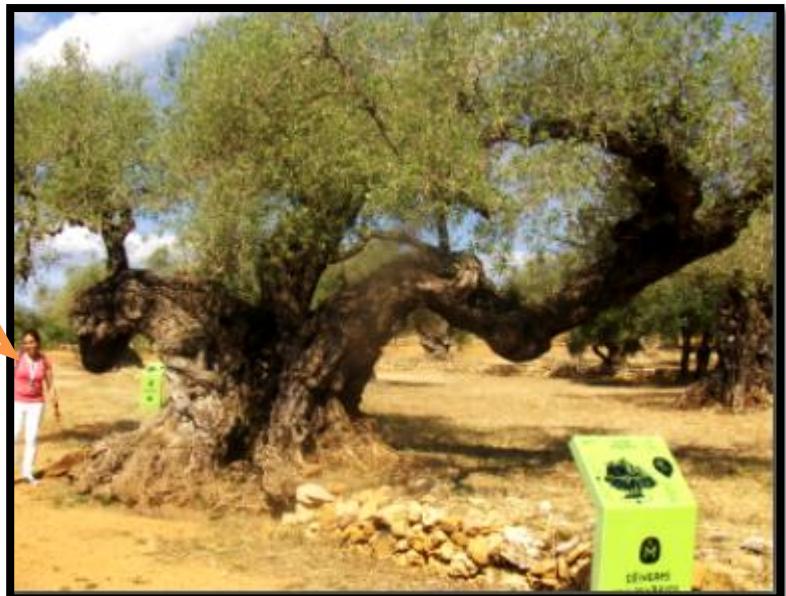

Un selfi.

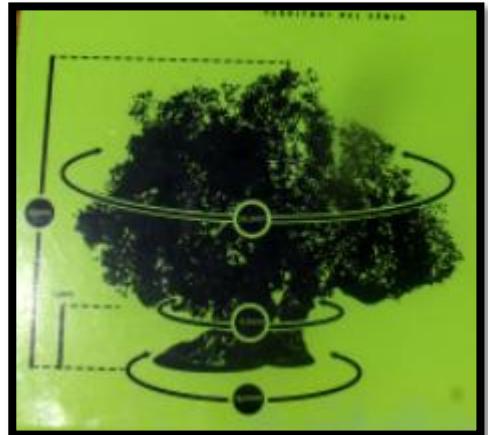
Ja auem arribat ad aguest Musèu Naturau, procuratz respectar er entorn e apréner fòrca causes sus es olivères millenàries.

Aquesta olivèra millenària se li ditz olivèra De Les Parelles o Parejas, pr' amor qu' ei dividida en dues parts. Se li concedic eth prèmi AEMO ara mielhor olivèra monumentau d' Espanha, A uns 5m de nautadam e 13 m de perimètre dera base, podetz aguardar en panèu. Se consideren olivères millenàries a partir de 3,5 mde perimètre de tronc e 1,20 m de nautada.

Uff, 13m.
son
molti!!

Totes i cabem,
qué chol i!!

Olives verdes e neres.

Quantes classes d'olives coneishetx? Es olives verdes son quan era oliva ei joena e se hè nera quan ei madura. Mès òc que i a desparières varietats, aciu n'auem era varietat **Farga, Cuquello e Morruda**, vosati/es en coneishetx ara bèra ua, segur qu'era Arbequina, Hojiblanca, Picual... Era majoria des olivères que i a aciu son dera varietat Farga.

Arbequina Òc que la coneishi e è minjat olives, que son plan bones!!!

Aquesta ampolha que conten?

Aquest òli, servís entà atrèir a toti es animaus que volguen minjar-se es olives e aquiu queden atrapats, coma era mosca dera olivèra

Òli.

Branqueta d'olivèra millenària, es puntets son es olives, petitetes en aguesta època.

A mès d' olivères Ester mos ensenhèc aute arbe: eth **garrofèr** (algarrobo) deth seme se hè ua haria damb fòrça proprietats: proteïnes, vitamines e mineraus. Era tavelha seca, se le tastam a gust a chicolate, ei per aquerò que s' utilize coma substitut deth cacao e es huelhes son fòrça bones entath bestiar.

Eth garrofèr

A gust a chicolate

Açò ei ua garrofèra, ei eth frut deth garrofèr, mossegatz fòrt, a veir a que vos rebrembe.

Açò son es semes, que podem trapar laguens dera teca e de la que se hè ua haria, molt salutosa.

Clicatz ➔ [Olivères Mil·lenàries territori Sènia](#)

VISITA CENTRE D'INTERPRETACION MOLA DER ÒLI CERVERA DETH MAESTRE

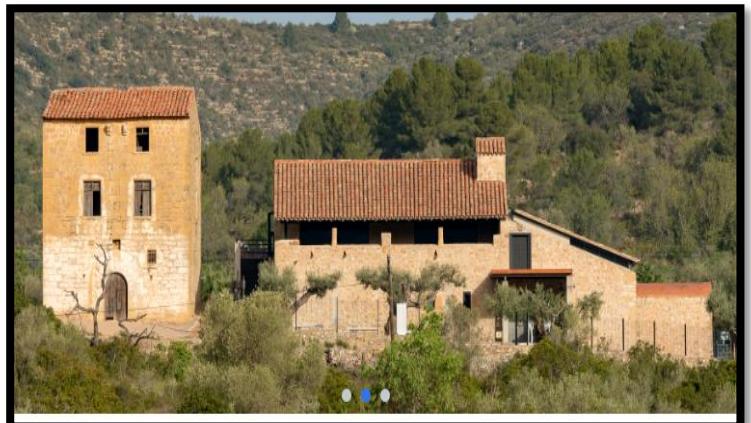

CENTRE
D'INTERPRETACIÓ
MOLÍ DE L'OLI
CERVERA
DEL MAESTRE

premanits / des entà anar tath Musèu der òli!!!

Clicatz ➔ [FOTOGRAFIES EDIFICI](#)

Entrèrem accompanhats per Ester e Dani eth guida deth Musèu, mos expliquèc prumèr un shinhau der edifici qu'era **mòla der òli de Cervera deth Maestre** ei un edifici que se hec a servir enquiar an **1920** entara fabricacion d'òli d'oliva. Ei d'origina mediebau e anèc creishent adaptant-se as besonhs tecnologics dera produccion d'òli. Patic desparières reformes pendent es sègles XVII-XVIII e XIX. En 1984, era mòla d'òli siguec donada ath pòble de Cervera peth sòn propietari, Manuel Segarra Sorlí. Er an **2007** siguec declarat **Ben d'interès Culturau**. Aguest espaci mos hè a veir es desparières fases deth procès de produccion der òli e en vidèo que mos passèren, vesins deth pòble de Cervera deth Maestre mos expliquèren sus era importància der òli ena comarca e eth sòn procès d'elaboracion des deth camp enquira taula e es sues viuences personaus.

Ena entrada ath Musèu trapam **eth macho (mula)**, animau plan important que s'utilizaue enes trebalhs de camp (laurar e transportar es olives enquiara mòla). E figura fonamentau dera mòla pr' amor qu'ère eth que botjaue es arròdes entà triturar es olives e tanben tiraue dera còrda dera senha (noria) entà extrèir era aigua que s'utilizaue entà cauhar era pasta enes cofins. Enquia començaments deth sègle XX(1920) siguec insustituïble, dempus ja apareisheren modèrns mieis mecanics.

Un viatge portades es olives ara mòla s'emmagassinen e consèrven es olives en terrasses entà secar-se.

S

Dempús se pòrt ena sala dera trituracion o moltura des olives entà triturar-les e conseguir ua pasta.

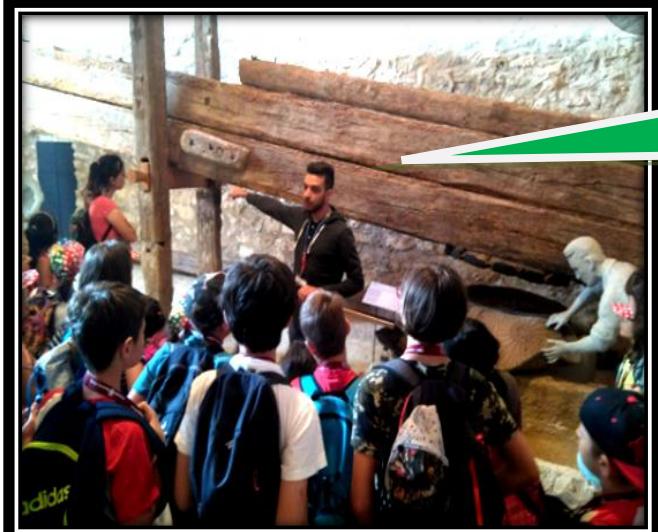

A continuacion era massa des olives se pòrte entara sala des premses a on i podem trapar ua premsa de husta deth segle XVII (de mès de 12 mètres de longada e 4.000 kg de pes, capable de ar ténher ua presion de pròp de 15.000 Kg)

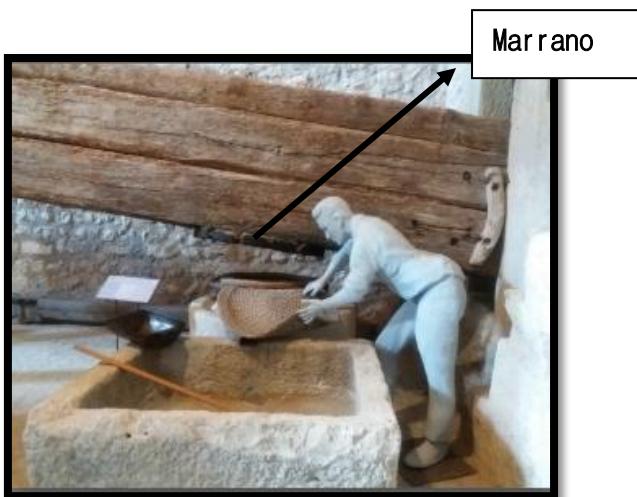

Aquesta premsa a quate parts: **La Capella**: Que subjècte eth cap dera Biga, **El Jaç**: a on se hè fòrça sus es cofins(capachos), **El Cavall** sus eth que bascule era Biga e **El Cargol** e **La Lliura** qu' accionen era Biga.

Mos trapam en tram finau **La Lliura**, ua grana peça de pèira cilindrica que servís de contrapés. Junhut ara Lliura se trape **El Cargol**, ròsca que hè a pujar e baishar era Biga que s' accione damb ues barres de husta que se diden barres.

Aquesta part ei **El Cavall**, un conjunt de dues Bigues de husta ben junhudes que guiden eth movement de pujada e baishada dera premsa. Ena part inferior se trape era **Lavija** qu' actue coma punt de supòrt dera palanca.

Aquesta part ei eth **Jaç**, ei era pèira circular sus era que se premsen es **Cofins**, dispause d' un canau que condusís er òli que ges des Cofins enquia eth lauader de pèira. Entà conseguir ua pression uniforme sus es Cofins , i a ua pèça de forma redona de husta nnomentada **Marrano**.

Es Cofins se ramplien damb ua mesura de pasta d'olives triturades e s'escaudauen damb aigua borida entà afavorir era separacion der òli. Era pila de Cofins plei de pasta e dispausats entà èster premsats s'anomene Parada. Aguest trebalh le hège eth molier major, se era Parada se inclinaue e se desmontau, calie detier era premsada e començar de nau. Damb era premsada, er òli e era aigua s'escorrien pes Cofins enquia eth Jaç, era base de pèira sus era que i è era parada, e per miei deth petit canau deth contorn baishen enquia eth lauader deth conteneder de pèira pera sua decantació.

Un larèr situat en aguest lòc, cauhau en un caudèr era aigua de besonh entà banhar es Cofins ramplits damb era pasta des olives abantes dera premsada.

S'auie de besonh un palon d'aigua a 90° entà cada Cofin e era pila podie auer entre 40 e 70 Cofins. Era aigua venguié dera senha deth pati posterior e eth huec s'alimentau damb lenha o ben era pinholada, qu'ère eth residú des premsades anteriores. Un trebalhador se dedicaue a mantier era sala cauda e açò facilitau era elaboracion der òli.

Quina trebalhada!!!

Aquesta part ei eth cap dera Biga se nomente era **Capella**, està formada pes **Verges**, dues pilastres de pèira junhudes, que se sostien sus ua grana lòsa de pèira sus era que descanse era **Tor de Contrapés**, ua pilastra d'òbra que sobrepassa eth nivèu deth losat e que servís entà retier era pression que exercís era Biga ascendenta en moment dera premsada.

Verges

Tor de contrapés

Quan ja auem obtengut er òli, le portaram entara sua conservacion ena **Sala des Gèrles**.

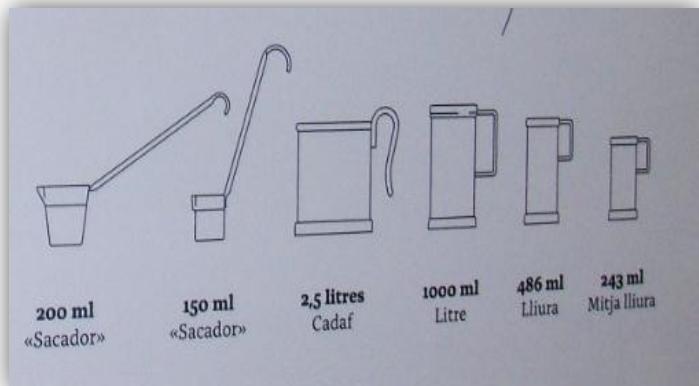

Er òli procedent dera premsada s' emmagasinaue en **serèr**, en gèrles de hanga e separat per qualitats, eth pagés solie véner er òli de mès qualitat eth dera prumèra premsada e conservaue eth dera segona entà consum pròpri. Eth serèr auie es parets fòrça gròsses e damb pòques obertures e orientat entad sud, a resguard dera lum, eth heired e er aire. Enes parets se conserven es marques que realizaue eth molinèr entà contarotlar es entrades o gessudes. Ei era única sala que se barre damb clau, pr' amor deth gran valor qu' auie er òli.

En **serèr** podíem trobar tot tipe de recipients entà voedar, transportar o mesurar. En un començament èren de hanga e dempus de metau.

Usatges der òli.

Fòrça ben, ètz era prumèra escòla que mos expli que sus bèra activitat damb er òli.

E coma le hètz?

Er òli actuaument s'utilize solet coma aliment, abantes auie fòrça usi: Coma medicament (enes cremades, antiimflamatòri...), detergent (elaboracion de sabon damb òlis sobrants), coma combustible (se hège cremar er òli enes lumenàrs de casa entà auer lum) , conservant (dera carn), entà hèr perhums (er òli entraue era compausicions de desparièrs perhums)...

Nosati/es ena escòla hèm sabon damb er òli reciclat.

Le hèm damb sòsa caustica, aigua e òli reciclat, le barrajam e dam torns damb un garròt en madeish sentit, dempús le metem en ues plates e le deisham seca, mès abantes le higem èrbes: romanin, lavanda, alòe...

Trebalhs deth pagés.

Aciu podetz aguardar toti es trebalhs qu' a de hèr eth pagés entà suenhar es olivères e obtier ues bones olives, non an cambiat massa pendent eth temps:

1. Premanir era tèrra (abantes e Dempús dera recollección: Adobar (primauera), laurar abantes e Dempús dera recollección), cavar e aplanir es camps des olivères (octubre).

2. Sharramar (podar): Se realizaue de gèr a març, Dempús dera recollección.

3. Solfatar: Se hège en ostiu entà protegir eth frut.

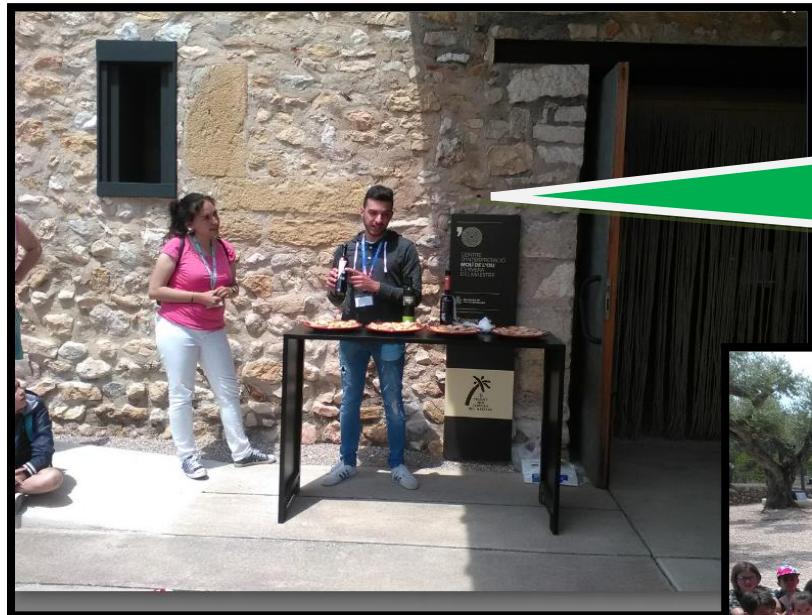
4. Arremassar era oliva o recollección: Se hège pendent er iuèrn. Enquia 1920 era recollección se hège a man, s'arremassauen es olives ua a ua damb uns didalets, des branques damb uns rasclets e des mès nautes se hègen a quèir damb uns garròts e es olives queiguen ath dessús d'ues mantes. Dempús se netejauen des huelhes damb es sedaci. un viatge netes se metien en sachs e se transportauen en carros amials pes machos o saumets entà portar-les tà casa o tara mòla.

Veiratz qu' es airines e sistèmes de recollección an cambiat.

E acabam damb un tastet d'òli.

Ara vos daram a provar es nòsti òlis des varietats **Cuquello, Farga e Morruda** en trossets de pan, a veir quina vos agrada més. Tanben era varietat Cuquello damb un shinhau de chicolate.

Gràcies Ester e Dani per auer-nos ensenhat tantes causes des oliveres

VISITA NUCLI ANTIC DE VINARÒS

Ben e açò ja s'acabe, èm a diuendres 7 de junh, ja auem hèt es maletes e aué mos tòque visitar eth pòble de Vinaròs.

Tàs 10.30 ores quedam damb Ester entà que mos ensenhe es causes mès interessantes d'aguesta polida poblacion.

Passejada peth **passeg Marítim** dessenhat per arquitecte valencian Vicent Guallart.

Arribam en tot passejar enquiar edifici “Grop escolar Sant Sebastian”

Antiga escòla bastida en temps de Primo de Ribera e ara i é era Banda de

musica dera Alianza damb era sua escòla de musica.

Aquesta estatua ei en aunor ath Sr. Josep Domingo Costa Borràs, arquebisbe de Tarragona, naishut en Vinaròs que siguec un des responsables dera bastida deth Pòrt de Vinaròs. Era estatua se hec ena commmemoracion des 100 ans dera sua mòrt.

Vam contunham passejant pes carrers de Vinaròs e arribam en mercat.

Ara entraram en Mercat Municipau, agesta ei era entrada per darrer.

Eth mercat de Vinaròs ei ua des jòies de Vinaròs, coma espai a on podem trapar productes de proximitat.

Agesta ei era gamba de Vinaròs.

En 1928 ena plaça Sant Agustin , a on mos trapam, en espaci qu'actigament occupaueth convent de Sant Telmo refugi des frares Agustins comenceren es obres der actuau edifici, d'acòrd ath projècte der arquitecte castelhonenc F.Tomàs Traver, ei plan originau damb estructura de hèr. A estat totaument restaurat en an 2011. Naut de tot s'i trape er escut de Vinaròs.

Qué polit aguest carrèr damb aguesta arcada.

Mos trapam en
carrèr Major e ara
vam a veir era
Casa dera Vila.

Aguest edifici ei
eth segon Ajuntament
e siguec aquerit en
2014 .
Actuaument s'utilize
coma espai culturau

Aguesta Casa ei
deth segle XV .
Ena façada podetz
veir ua estatuetta
dedicada a Santo
Domingo de Guzman.
Era hièstra a
qu' ei polida, vos
agrade? Ei
d' inspiracion
arabe.

Qué polit e qué fresquet
s'està !!

Contunham
caminant !!

Arribam ara casa Giner d'estil modernista.

Aquesta casa siguec bastida en 1914.
Aguardatz quini balcons tan ornats e es
diboishi ena façana, acò ei eth modernisme.
Era familia Giner auut ua mercerfa ena
part de baish. Actuaument lògue eth locau.
Era familha viu ena part de naut dera casa.

Qué polida
aguesta casa,
aguardatz, e
eth nom der
antic
proprietari
Àngel Giner .

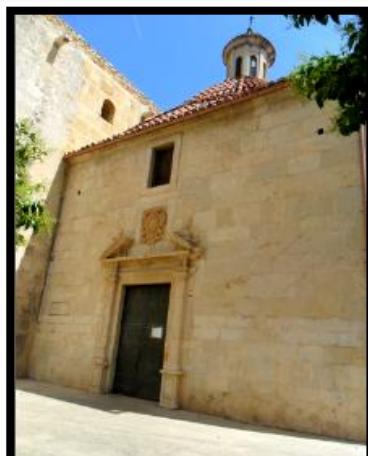
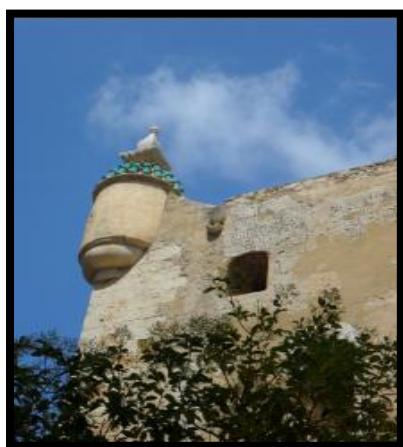

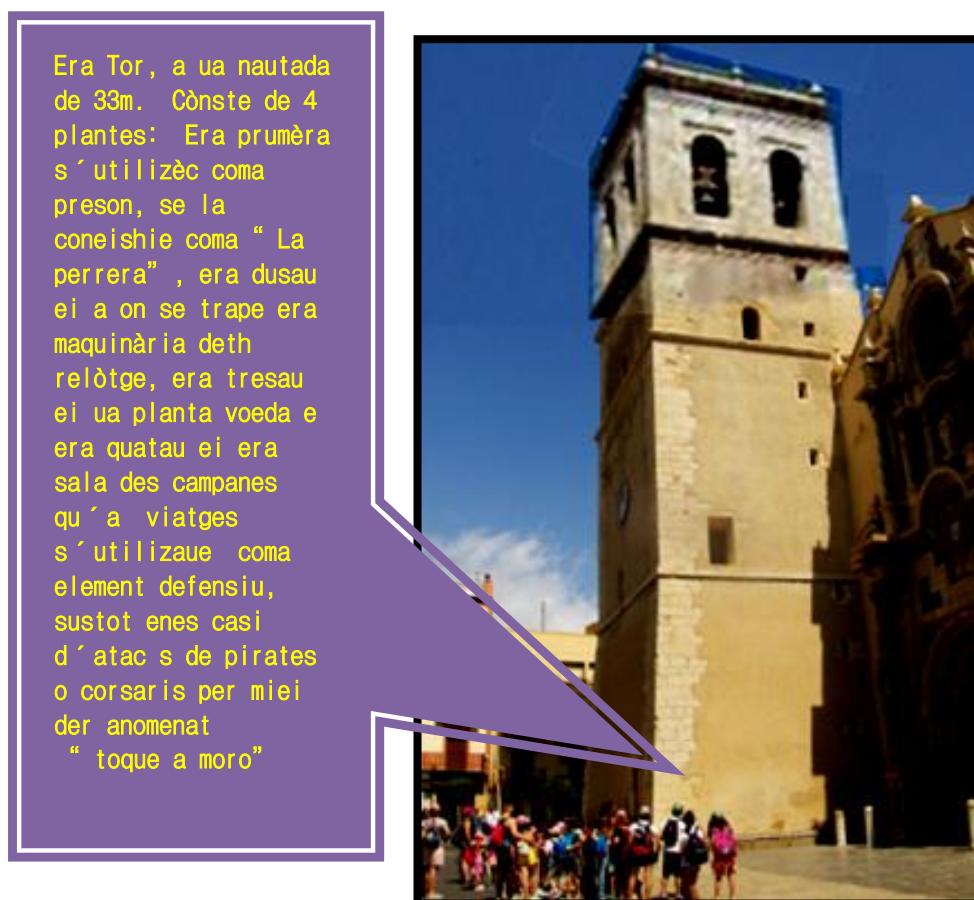
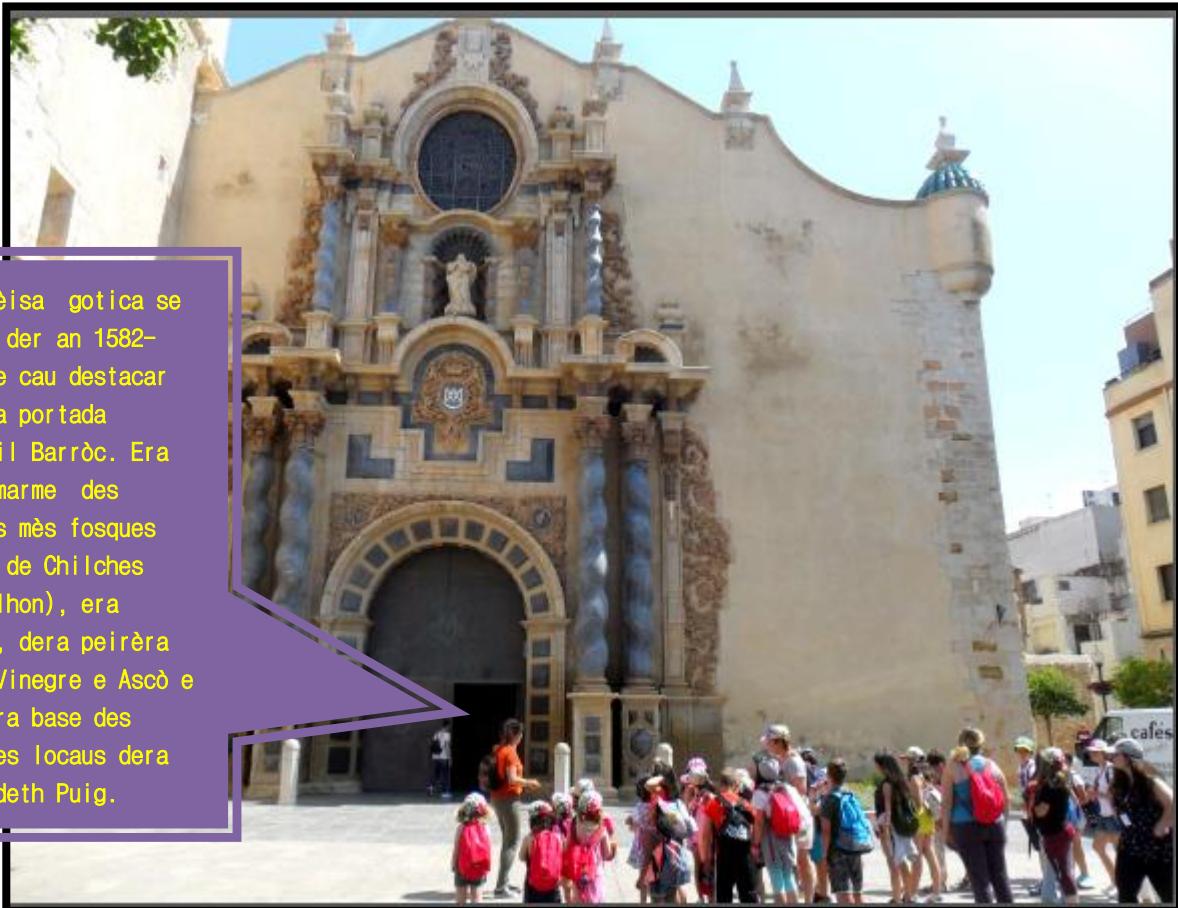
Contunhant peth Carrèr major e arribam ena plaça Parroquiau a on trapam era Glèisa dera Assumpcion.

Aguesta portalada correspon ara antiga glèisa e se bastic en 1560. Ath dessús dera pòrta i a era imatge de Nòsta Sra dera Assumpcion e as costats aguardant tà laguens es midalhes de Sant Pèir e Sant Pau.

Tanben podem trapar auta pòrta d' entrada que da a ua capèla que se comunique ara glèisa . Dempús daram un torn e veiram qu' aguesta glèisa ère fortificada, damb muralhes entà defensa des mòros e des pirates e corsaris turcs en temps de Felip IV.

Ester mos pòrte enquia era Plaça Jovellar a on trapam era hònt, un banc e era casa Sendra d' estil modernista.

Mos trapa ena Plaça Jovellar e i a 3 bastisses modernistes, ues inspirades en troquelatge dera ceramica d'Antòni Gaudí, eth banc a on èm setiats e era Hònt, A què son precioses! e tanben era casa Sendra, casa de començament deth sègle XIX, perteneish ara Familha Sendra, qu'ère proprietària d'ua fundicion de hèr, d'aquiu es baranes tan polides qu'a era casa, pensatz qu'eth modernisme utilizèc fòrça eth hèr, eth veire e era ceramica enes sues bastisses.

Acabam eth recorrut, en tot minjar-mos un gelat.

Gràcies Ester per auer-mos acompanyhat toti aguesti dies
e veir tantes causes interessantes!

ACTIVITATS PLAJA

Era plaja tà tot i nosati e nosates ei çò que mos botge entà realizar aguesta activitat de finau de cors “Es Cònvis” . Mos shaute plan, eth solei, era aigua e eth jòc. Gràcies pròfes per portar-mos!!!

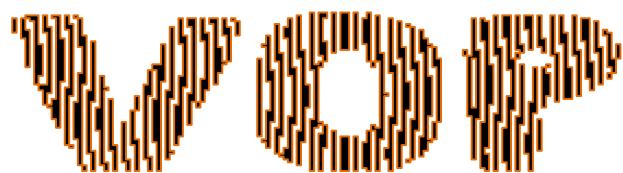
Anàuem entara plaja deth Clòt.

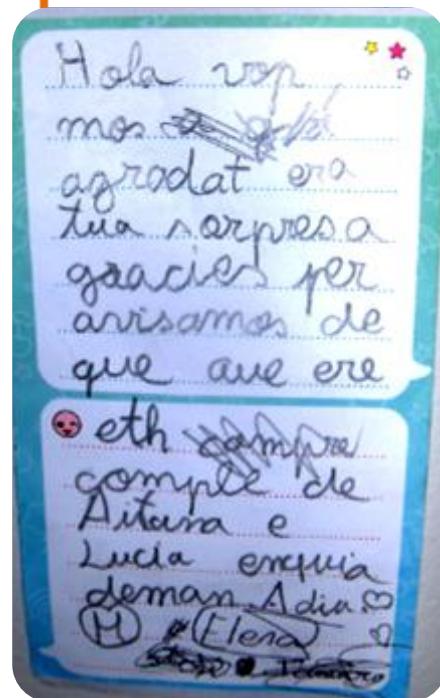
Plaja Vinaròs

25 imágenes, junio de 2019

Era vop tanben neishec damb es “Cònvis”, ei un personatge divertit e misteriós, que mos visite, mos hè galejades e mos dèishe es sues cartes de visita. Cau demorar ath darrèr dia entà saber qui ei.

Aguesta vop ei
plan
tracassière!!!

DISCO

Hèsta lhòca!

Qué divertit qu'ei acompañhar-vos a toti es lòcs! Ager conciòbi en Jardí del Papassaya, a nauí amics e amigues e auem estat **tanc 0000oceta**, era net de hèsta, enes vostes crambes.

Quin hort de dansar!

Vosati preubets/es... tant dromidi/es que non vos quets dat compide d'arran... Jamès diríts av'auem estat de hèsta ena vèsta abitacion, veritat?... Ara m'a'n vam a descansar, bona net!

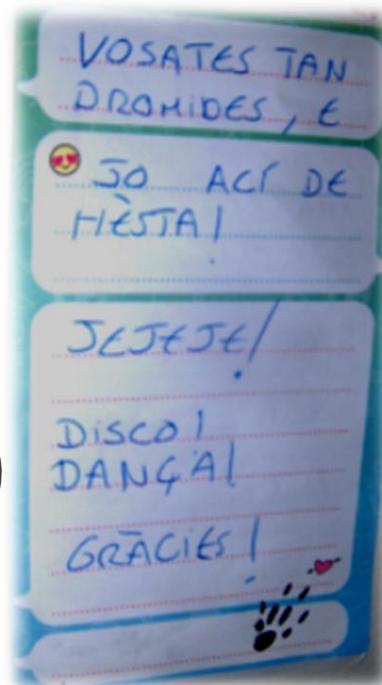
Firmat: ua Vop plan
cansada...

Zzzz...

Qué ben mos ac
passam!!!

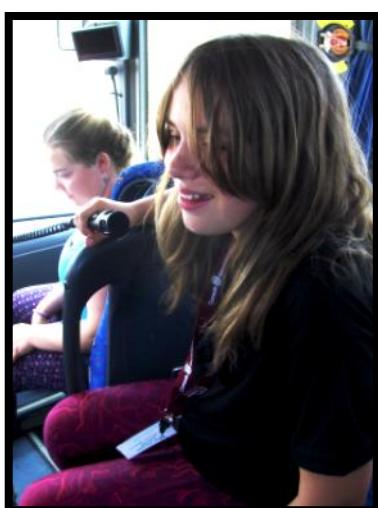

Eth darrèr dia, en viatge de tornada tà Les, es VOPS damb era mèstra Alba poderen explicar-mos lo divertit qu'auie estat èster VOP, mès a viatges, sustot pera net, les auie costat un shinhau lheuar-se pr'amor dera sòn e eth cansament deth dia e arregraïren a Alba era ajuda e supòrt ena realization d'aguesta activitat, en tot èster plan de bon hèr pera sua bona organizacion. Totes coincidiren qu'auie estat ua experíència que jamès oblidarien.

Alba dèc es gràcies pera collaboracion des mainades implicades e auti mèstres e mainades que tanben ajudèren desinteressadament. Dejà pòrte uns quanti ans organizant aguesta activitat e n'ei d'acòrd dera importància que tara mainadèra à aguesta activitat, tot e que a viatges les a costat desvelhar-se peth ser, mès se trapen plan importantes realizant-la e an sabut mantier eth secrèt enquiat finau. Non podem parlar de cònvis sense associa'c damb era vop.

ER AN QUE VEN MÈS!!!

ACTIVITATS PISCINA

Es piscines èren fòrça polides e i auie un eslissader impresionant. Mos ac passèrem molt benn!

Clicatz enes fotos entà veir es vidèos

HÈMIA CAKE POPS

Er otèl mos aufric era possibilitat de hèr un talhèr de codina. Era mainadèra de P3 enquia 4au i volérem participar e acabèrem minjant un “CHUPA-CHUPS”, mès non de caramèl senon de pastís banhat en chicolate delit e rebossat d’ esteletes sucrades o sarna de chicolate nere, son es “CAKE POPS”, Auem utilizat ua maishina especial au entà coder-les que ara vos ensenharam.

Ingredients: Entà hèr uns 60 cake pops.

- 100 ml d’òli de virasolei o ben 160gr. de boder des.hèt.
- 200 gr. de sucre
- 200 gr. de haria
- 1 $\frac{1}{2}$ culheradeta de lhèute(levadura)
- 120 ml de lèit
- 1 culheradeta de chuc de citron
- 2 ueus
- 2 culheradetes de sucre de vainilha.

Auem premanit es ingredients des cake pops e ara començaram damb era premanida.

Premanida: Abantes de hèr era pasta engreisham es horats damb òli o boder, endolham e alugam era maishina de cake pops, entà que se cauhe.

Barrejam era lèit damb eth chuc de citron e lo deisham reposar de 10 a 15 minutes. Era lèit se quedrà coma talhada, mès ei normau ei er efècte deth citron damb era lèit.

Batim damb un bateder er òli o boder delit damb eth sucre e eth ueu.

Barrejam era haria damb eth lhèute e higem era meitat d'aguesta barreja, enquia que tot quedigue ben mesclat. Le higem era lèit e tornam a bâter.

Higem era auta meitat de haria e lhèute e ac barrejam tot enquia que quede ben mesclat.

Higem era vainilha e quedrà prèsta era pasta.

Agarram ua culhèra e vam ramplint es horats rapid, perque ar èster era maishina cauda deseguida puge era massa e se pòt desparramar per tota era placa.

Un còp plies, se barre era maishina e se demoren 5 minutes.

Se trèn damb es garrotets, en tot punchar e tanben mos servís entà saber se son cuets, se non se peguen.

Ja ei ben
era
pasta!!

Ja ei
plen!

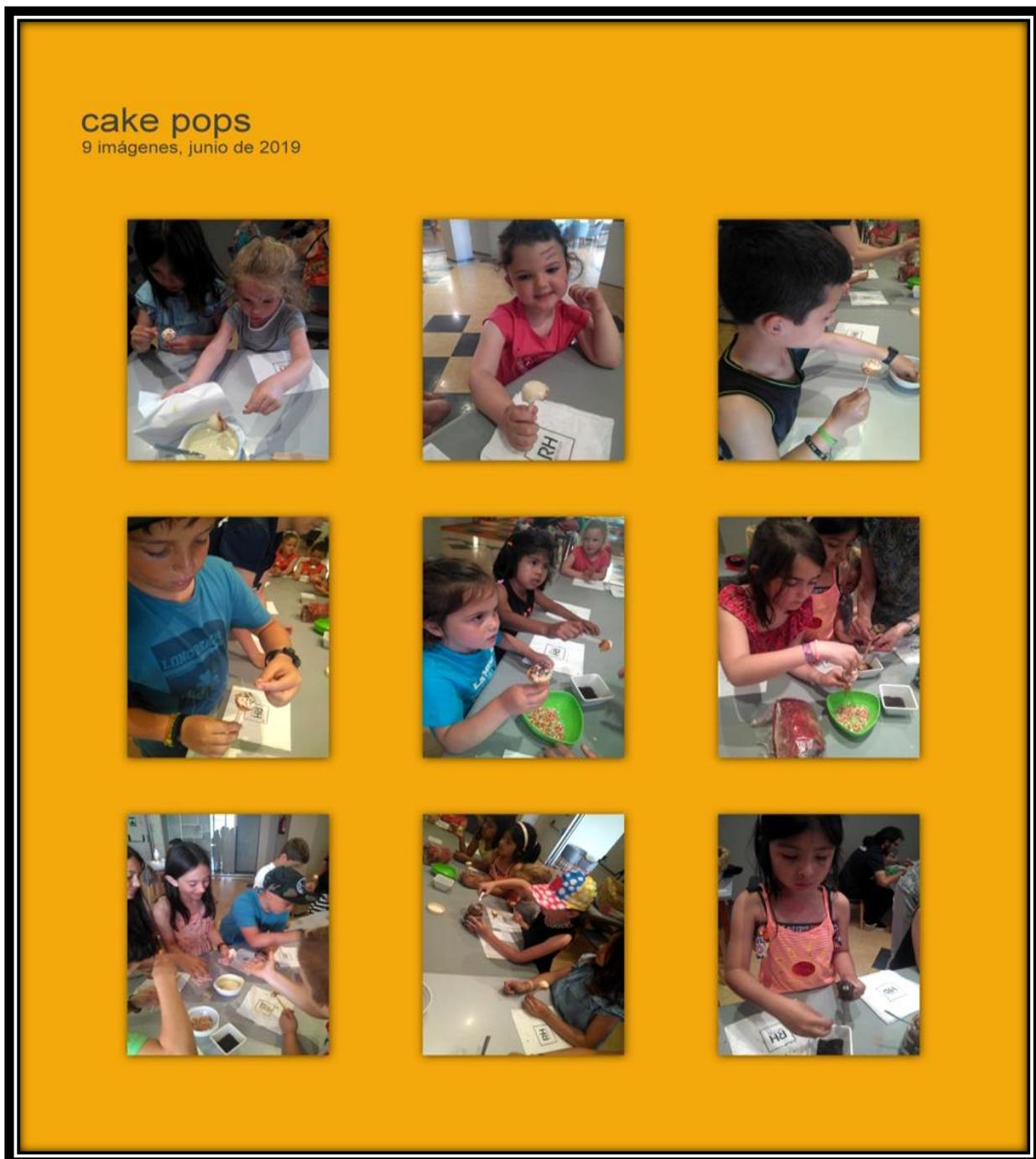
Se dèishen reposar e quan ja son heireds se van banhant es cake pops damb un shinhau de chicolate delit, enquiara meitat dera sua boleta.

Mentres son caudi les podem chauchar en povasset de chicolate, esteletes o còrs de sucre de color o çò que mès vos shaute.

Se podem estar sense minjar-mos-les, se pòden méter en congelador 10 minutes entà qu'eth chicolate se hèisque dur.

UMMM, qué boni es cake pops!!

ANIVERSARIS

Eth 4 de junh celebrèrem er anniversari d' Aitana e Lucia.

Auem complit 5
ans ja èm molt
granes !!!

Eth 6 de junh Stefania complic 8 ans.

Qué polit, vau a bohar
molt fòrt entà amortar
era candela, dident que
da sòrt !!!

felicitats

ASSAMBLEES E ADIU

Es **assamblees** son amassades que realizam quan acabam eth dia, a viatges èm un shinhau cansadi e cansades, mès son plan importantes pr' amor que mos ajuden a reflexionar sus tot çò que mos a passat pendent tot eth dia, non creigatz qu' ei tan facil, tot soent mos còste e a viatges èm repetitius o ja mos sembla ben çò qu' a dit eth companh o companha, mès cau esforçar-se e pensar qu' en podem trèir plan de profit: Expressar çò que pensam mos da mès seguretat, aprenem a escotar as companhs e companhes en tot respectar es sues opinions e mos coneishem un shinhau mès: “**AÇÒ SON ES CÒNVIS**”. Arregraïm a Núria, Maria, Maria PL, Alba e Isabèl lo ben que mos an coedat e es activitats tan espectaculars que mos an organizat.

Er otèl se despedic en tot premanir-mos un còctel de despedida e uns presents e era mascòta qu' ère ua arratonha, mos divertic un shinhau.

ETH HARO

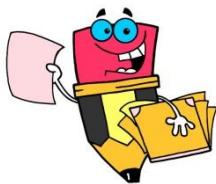

En tot començar eth bon temps s'inicién es actes restacadi damb eth haro, simbèu deth nòste pòble, e des dera escòla auem volut conéisher un shinhau mès sus es arbes que s'empleguen entad aguesta hèsta.

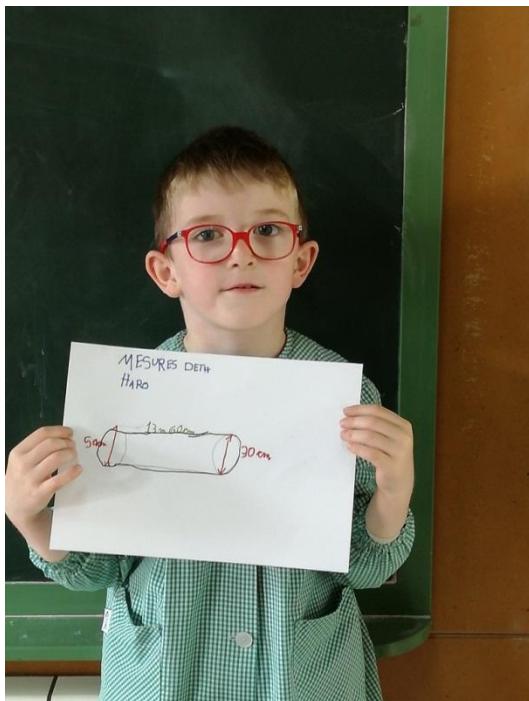
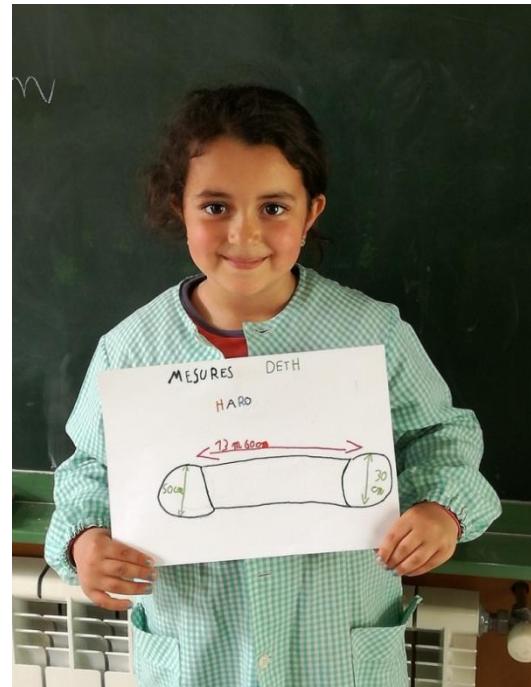
Dies abans dera shasclada (hèsta ena que se daurís eth tronc entà que se shugue e crème mielhor) gessérem a mesurar guaire hège eth tronc d'auet qu'auíem darrèr der estudi prèst entà baishar-le tara plaça.

Eth grop de P-5 lo mesurèc damb eth mètre:

Prenérem nota des mesures entà meter-les en dossier

Era mainadèra de Cicle Miei lo mesurèc damb centimètres,
damb pès e damb pams.

Tanben compdèren es ans qu'auie.

Cau compdar cada anèra. 1. 2.
.... Non ei cap facil!

Ena classa de matematiques mos calèc verificar se totes es

mesures coïncidien.

Es arbes deth haro

Sabetz quini son es arbes que s'empleguen entà hèr eth haro?

Er **auet**, eth **casse** o eth **hai** son es arbes que s'empleguen entà hèr eth **haro**.

Mès, non n'auem pro damb eth haro, tanben volem conéisher damb qué se hèn es **halhes**: **ceridèr** o **bedoth** e mata d'**aurassèr**.

Entà asegurar-mos qu'es hustes e huelhes èren corregtes auem emplegat ua aplicacion que se ditz Plantnet. Mos a agradat fòrça travalhar damb era.

PlantNet Identificación Planta

plantnet-project.org Educación

Auem observat, flairat e tocat era husta e era huelha e tanben auem sajat d'identificar-les damb es uelhs barradi.

Es huelhes mos a supausat ua experíència facila pr'amor que totes an ua textura diferente e ues caracteristiques morfologiques que mos facilite eth trabalh (mesura, forma, es bòrds,...).

Aguest projecte l'auem compartit damb es nòsti companhs e companhes der estudi. Les auem hèt a conéisher es nòstres tradicions e es elements que la formen.

Afraiament HARO-TARO

Non n'auem auut pro damp conéisher era nòsta hèsta qu'era mainadèra de CM auem volut hèr un afraiament damp es escolans e escolanes d'Arties.

Les auem explicat era nòsta hèsta e auem coneishut era sua. Auem compdat damp es Associacions des hèstes deth huec qui mos an aportat fòrça informacion.

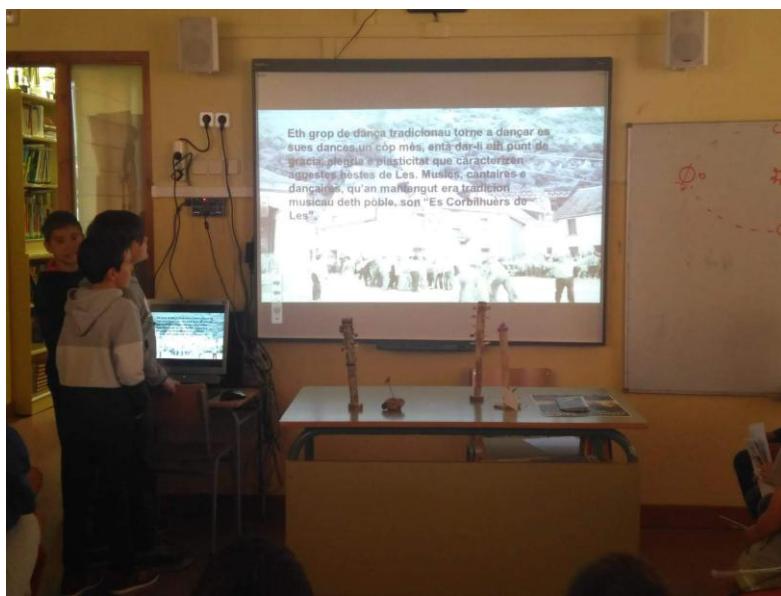

Demostracion de com se hè un Taro per part deth Sr. Leja e eth Sr. Deobarro.

Nil e Laia explicant era shasclada.

Nahia e Alexia explicant era crema.

Àlex, Jan e Lukas explicant era quilha.

Entà completar era nòsta explicacion, Ester Sirat mos expliquèc es diferéncias enter eth haro e eth taro, com se viren es halhes e quina estratègia s'emplegue entara quilha.

Quina experiéncia mès divertida e interessanta!!

Aquest projècte non a hèt arren mès que començar, autant era mainadèra com es mèstres n'èm plan satisfèti/es.

Arregraïm ara escòla Loseron era sua acuelhuda.

Entà completar eth maitin auem anat a visitar eth taro d'Arties.

plantam FLORS

Es mainatges e mainades de 1èr e 2au auem plantat ues polides flors entà ornar eth nòste pati, mès non solet per aquerò, e que mos en didetz deth suenh deth nòste planeta? Uff!! Ues pòques flors, non creiguem que poguen hèr quaquarren, mès des petites accions gessen granes causes, non sabem se servís d'excusa. Çò mès important ei qu'ath nòste pati de ciment, l'auem dat vida.

A qué voletz veir coma ac auem hèt?

Entà qu'es nòstes flors siguem plan fòrça mès polides les planterem en ues jardinères que pintèrem d'uns colors plan beròis AGUARDATZ!!

➤ Qué mos cau?

- Mos metérem es bosses entà non enlordinar-mos e es guants.

Quin
mòdelitò!!

- Au a pintar!!

Prumèr
mos cau
barrejar
ben era
pintura

A nosates
mos
agrade
eth color
jaune!!!

A nosati
mos
shaute
eth color
blu!!!

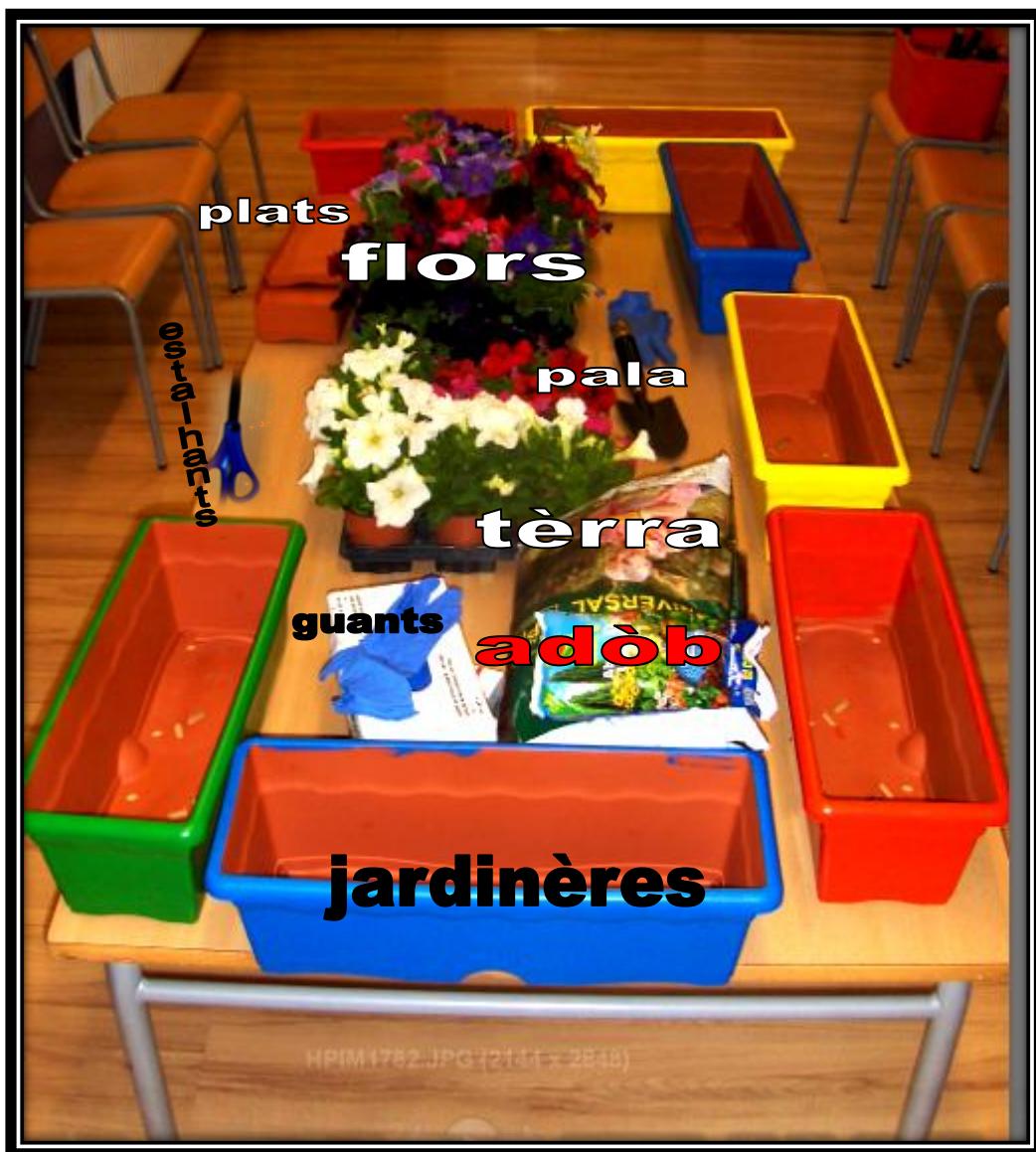

E a jo
eth color
verd!!

Un viatge pintades es nòstes jardinères, plantèrem es flors qu'er Ajuntament mos regalèc, a qui dam es gràcies.

➤ Premanirem tot çò que mos calie:

➤ Placèrem eth plat dejós des jardinères entà pr'amor conservar era aigua d'adaiguatge, açò ei fòrça important.

➤ Metérem era tèrra enes jardinères e l'estornegèrem damb eth bateder.

➤ Treiguérem eth pòt de plastic des flors, entà poder-les metter ena terra.

Cau tier
compde de
non
trincar-les.

Quantes
arraïcs
an es
petonies!!

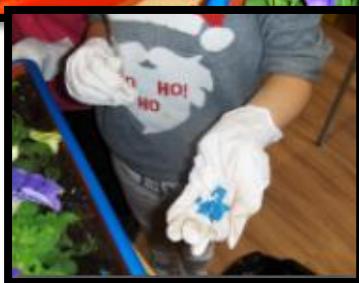

Me'n
manquen
dues!!

➤ Metérem adòb ena terra.

Aquestes boletes son sans mineraus que les ajudaran a créisher!!

➤ Un viatge les auérem plantat les placèrem ena barana metàlica.

Queden precioses!!

⊕ Dempùs netegèrem eth lòc a on auíem realizat era activitat.

➤ Voedèrem era tèrra des pòts que dejà èren deteriorats, enes arbilhons deth pati.

➤ Lancèrem era lòdèra enes conteneders d' selectiva.

Es pòts de plastic en conteneder jaune.

Es huelhes e flors seques en conteneder d'organica.

➤ Netegèrem era taula e eth solèr.

+E fin finau, coma que hè un dia plan polit non mos auem de desbrembar d'adaigar-les e atan dia si e dia non.

FOTOGRAFIA DE REBREMBE

tots e totes auem collaborat!!!

JORNADA DE PÒRTES DUBÈRTES

A arribat eth dia de Pòrtes Dubèrtes dera nòsta escola!

Atau que ja vam premanint çò que vos volem ensenhar, es trabalhas qu'auem hèt pendent eth cors...

E mos encante explicar-vos tà que poigatz enténer mielhor qué ei cada trabalh. Entad açò ja auem as escolans e escolanes de Cicle Miei que vos guiden pera escòla en tot hèr es aclariments pertinents en cada cornèr. Per aqueth motiu, es dies abantes s'an premanit damb ganes eth recorрут entà saber çò que s'a hèt enes diferenti gropes e pode'c explicar avientament eth dia de Pòrtes Dubèrtes as visitants e visitantes

En cicle superior an premanit eth present, qu'aguest an a estat un iman entara gelèra.

Eth dia 13 de junh ei eth dia, auem rebut ara gent damb ua beguda infusiu, a escuélher entre desparières (timonet, coa de shivau, mentolat...) Quina bona flaira sonque entrar pera pòrta!

Es escolans e escolanes de Cicle
Miei ja son premanidi entà
recéber as visitants/es.

E es escolans/es de Cicle Superior an travalhat de valent entà auer prèsti es presents entara gent que mos ven a veir. Demoram que les agen agradat.

ETH PRÒPLÈU AN

MOS TORNAM A VEIR!

PÒRTES DUBÈRTES 3AU.

Es mainatges e mainades de 3au realitzèrem uns polidi trebalhs entara hèsta de Pòrtes Dubèrtes que se celebrèc eth 13 de junh en Estudi:

MANUALITAT DAMB PÈIRES

Se voletz préher nota e dempás.... imaginacion:

Animaus de pèira

Te prepausam de hèr ues figures decoratives plan especiaus, a compdar de pèires. As de seguir ath pè dera letra es indiques que s'exprimissen ara seguida. Haram un arratòt, un conilh e ua abelha.

- 1 Laua es pèires e shuga-les ben.
- 2 Pinta-les de blanc e dèisha-les shugar.
- 3 Quan es pèires siguen shutes, pinta-les cadua d'un color: gris era der arratòt, ròi era deth conilh e nera era dera abelha. Er arratòt l'aurás de pintar tot, mès eth conilh pos deishar-lo miei blanc, miei ròi, se vòs. Dèisha-les shugar.

- 4 Quan era pintura de color sigue shuta, se cau, pinta es detalhs de d'auti colors, com son es listres dera abelha.

MATERIAUS

- tres pèires lises
- pintura tà paper
- pincèus
- retoladors de punta fina
- un tròc de ficèla
- un borrilhon de coton
- paper de ceba
- pega multiusi
- vernís

- 5 Diboisha tamb retolador de punta fina era cara des animaus e pinta es petit detallhs: per exemple, eth nas.

- 6 Vernissa cadua des figures.

- 7 Quan siguen shutes, encòla tamb pega era ficèla ar arratòt e eth borrilhon de coton ath conilh, entà hèr-les es coes, e uns bocins de papèr de ceba ara abelha, com se siguessen es ales.

Cheryl OWEN, Anna MURRAY
Jugar y crear
(revirada e adaptacion)
Parramon

Es protagonistes

Èm un shinhan
galejaires (bromistes).

PAU A KLEE

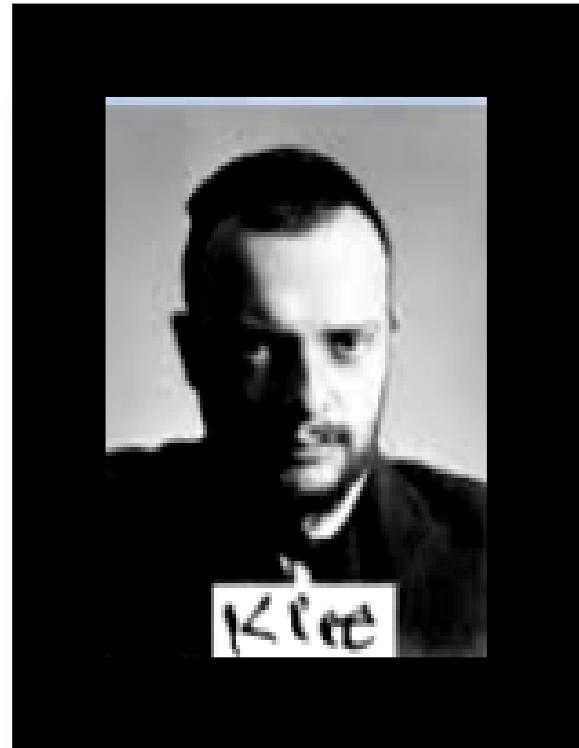
Auem estat Paul Klee per uns dies. Entà meter-mos laguens d'eth, cerquèrem informacion en Internet:

Paul Klee neishec en un pòble de Soïssa en 1879. Eth sòn pair ère music e mestre d'escola e era sua mair auie estudis de cant.

Entàs 7 ans ja ère un gran vriolinista e tás 11 formèc part dera Orquesta dera Societat Musicau de Berna.

Dempùs estudièc "Bellas Artes" en Munich (Alemanha).. Entre 1920 e 1931 hè de mestre ena "Bauhaus", era escòla alemana d'art mès modèrna d'aqueri ans.

En 1914 viatge a Afrika e aquiu descurbis eth color e càmbie er estil ena sua pintures.

Ei plan famós eth paràgraf:

“Dèishi ara eth trabalh. M'è compenetrat damb er ambient d'ua manèra tan suau, que, sense esforçar-me, me senti cada viatge mès segur.

Eth color me domine. Non è de besonh anar a cercar-le. Me possedís, ac sai ben.

È aciu eth sentit d'aguest moment erós: Jo e eth color èm un: Sò pintor.”

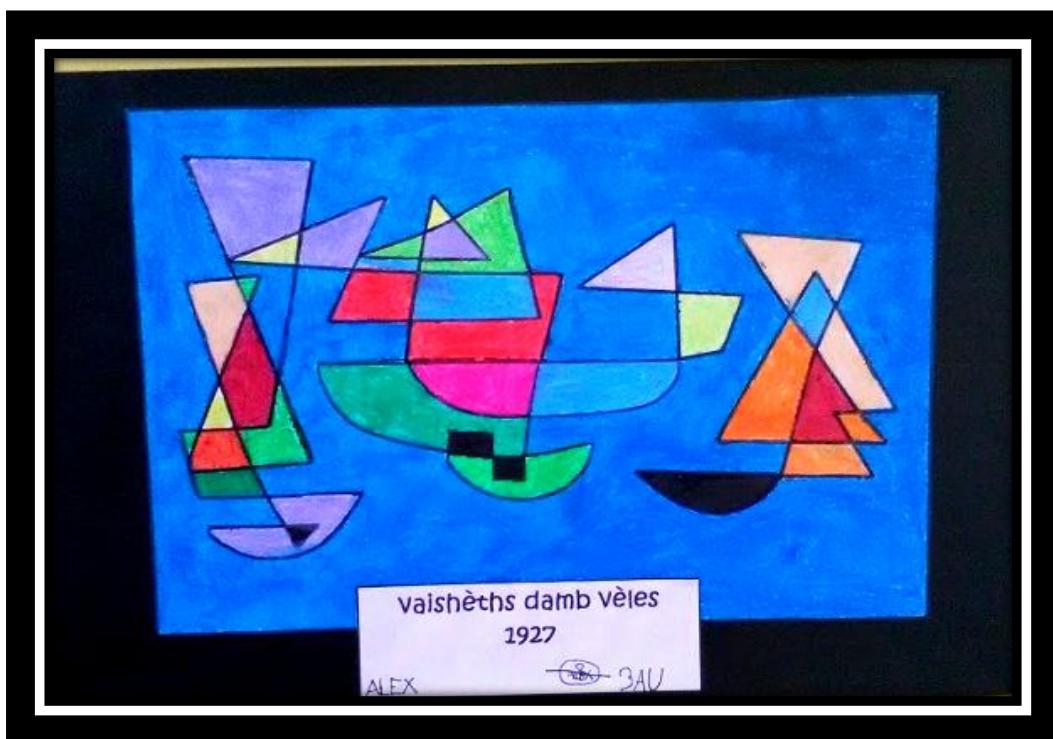
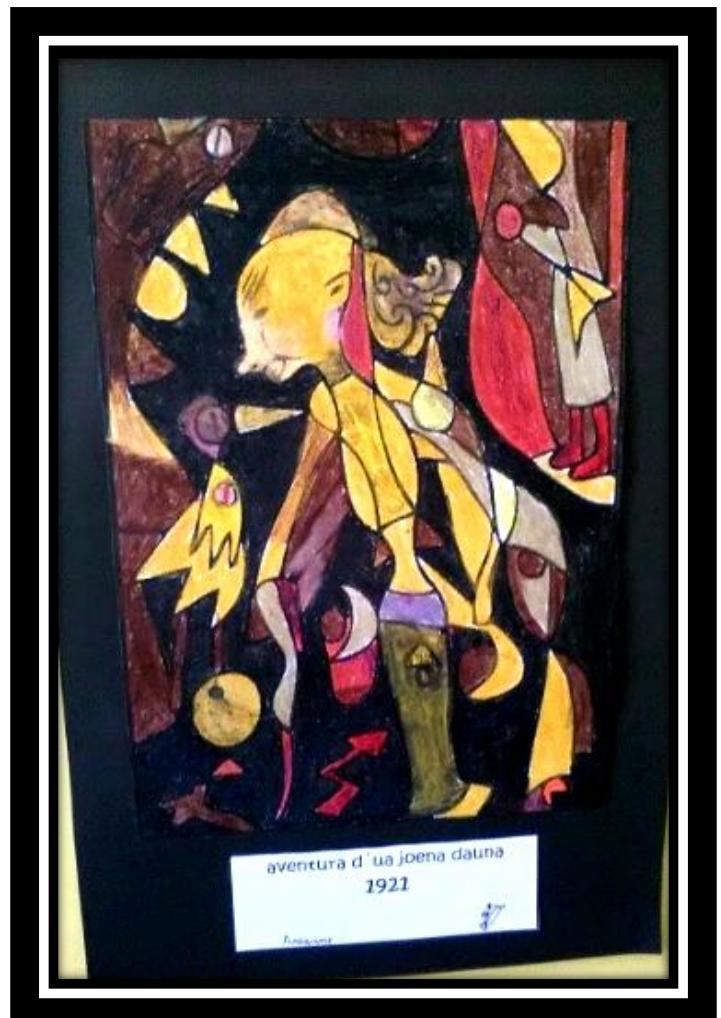
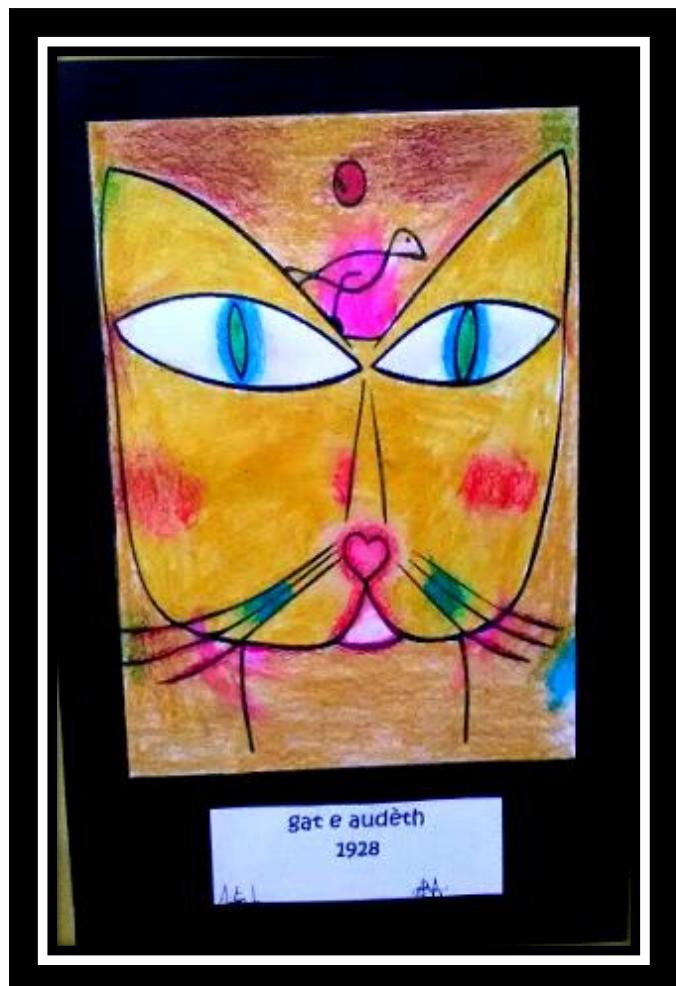
Siguec tanben un mestre deth diboish, tot soent damb complicades llinhes, mès de gran contingut, damb fòrça imaginacion e fantasia.

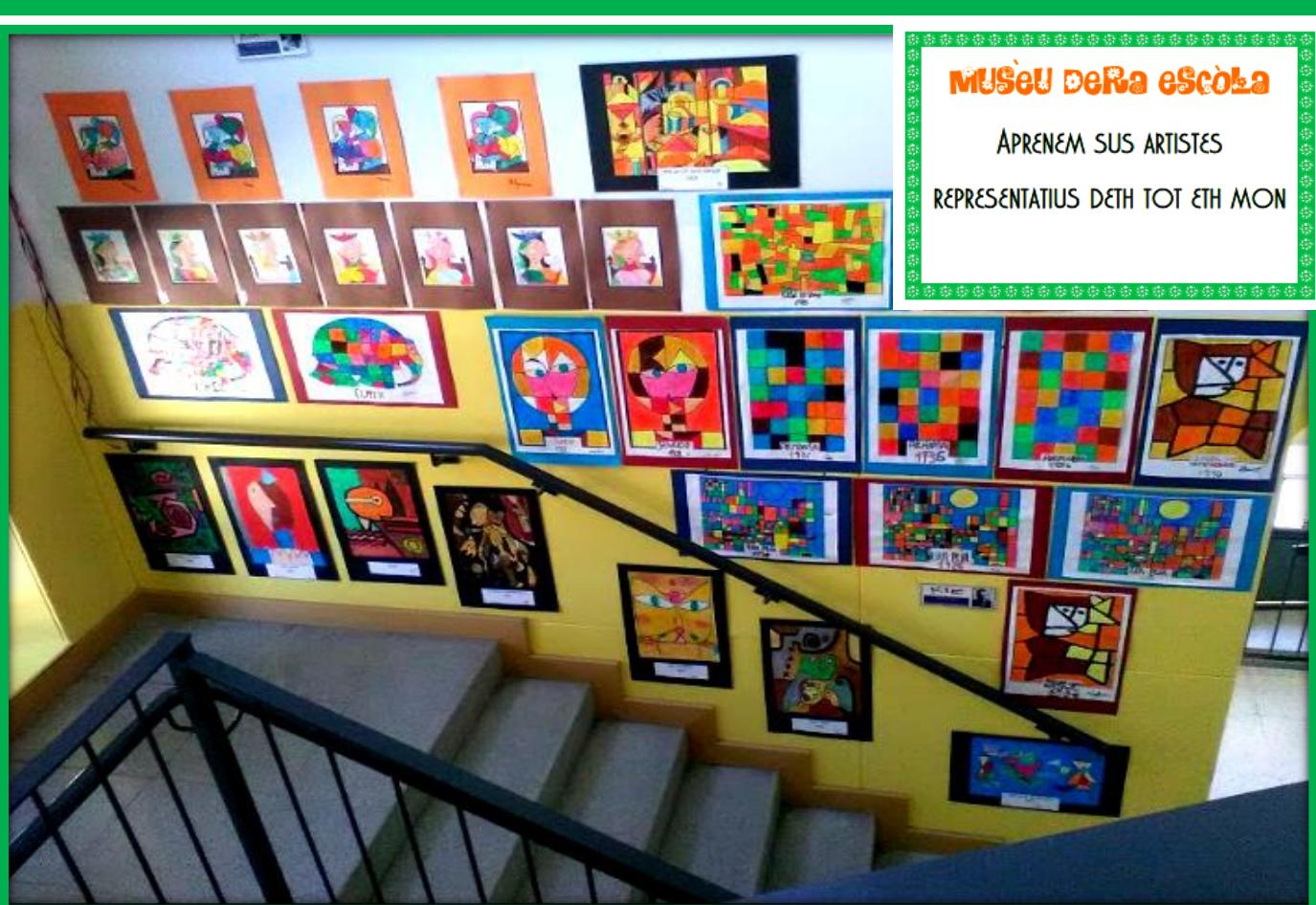
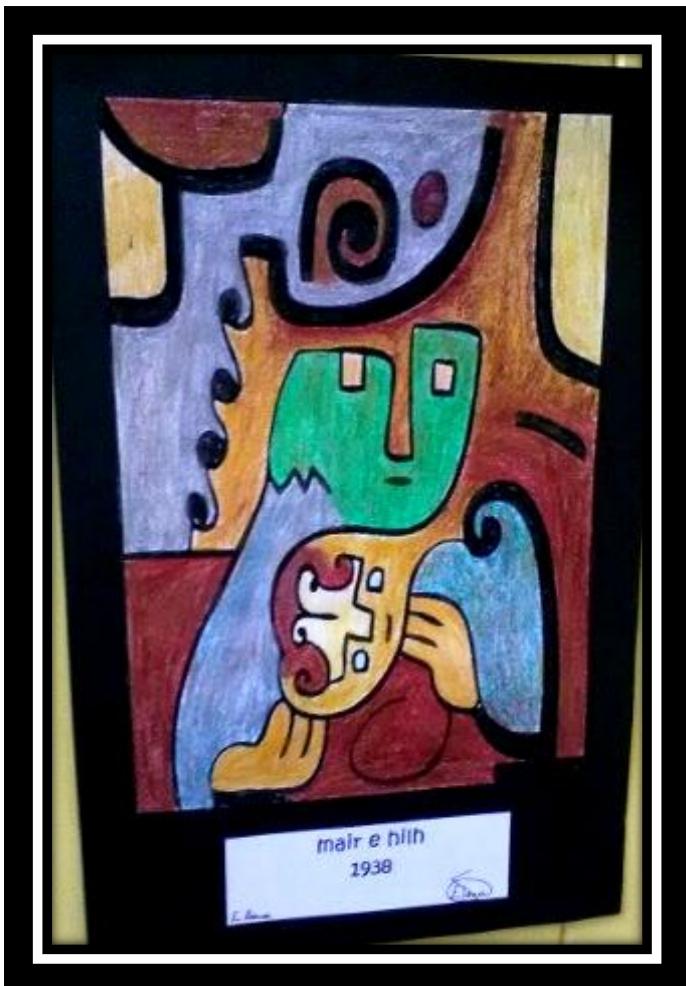
Se le considère eth pair dera “Abstraccion”

Morie en 1940 en Muralto-Locarno (Soïssa) damb 60 ans.

Mos a agradat fòrça observar es sòns quadres, relacionar e explicar eth títol damb aquerò que se ve e experimentar damb eth color, en tot hè barreges entà arribar ath deth quadre.

En arribar eth mes de junh e era fin deth cors, coma cada an, se hè eth Festivau a on tota era mainadèra damb era collaboracion des mestres i participe.

Enguan ac auem hèt eth dia 21 de junh tás 10:30 ores ena sala der Ajuntament e era tematica ère "Es animaus e era natura".

Laia, Lorena e Isabella presentèren totes es actuacions.

Era mainadèra d'Education Infantil representèc era òbra de teatre 'Tot problema a ua solucion'. E ac heren jòrça ben!

Es mainades e eth mainatge de Cicle Iniciau tanben representèren ua actuacion musical e teatral "Chaff" a on enviauen un messatge de concienciacion sus es lòrdères e eth miei ambient.

Cicle miei mos heren arrir fòrça damb eth sòn repertòri de remoquets.

Cicle superior cantèren e dancèren ua cançon en francés "La jungle des animaux".

Fin final, tà barrar es actuacions es escolans/es mès grani de 5au e 6au mos heren ua actuacion instrumentau.

Les can felicitar perque ac heren mès que ben!!

clicatz → [Montanhes araneses](#)

Entà acabar era hèsta, Susana, coma tutora de cicle superior, hec era despedida des tres mainades de 6au damb un discurs fòrça emotiu. Tanben auie premanit un video damb fotos e musica deth sòn pas pera escòla, mès per motius tecnics non ac podérem

guardar. Siguec ua pena ja que totòm demoràuem damb emocion era projecccion deth video sustot Laia, Lorena e Isabella, mès ja sabem qu'acò des naues tecnologies mos pòden dar problemes... Entà que non se quedèssen damb aguest neguit, en acabar eth festivau amèren toti amassa a vedé'c ena Escòla.

Ara seguida, e entà barrar eth cors, Isabèl les dediquèc tanben ues paraules as mainades de 6au e amassa damb Susana e es escolans e escolanes de P3 les heren eth liurament des òrles e deth USB damb eth video.

Susana, coma presidenta der AMPA e en representacion des familles, arregraïc ara Escòla tot er esfòrc e dedicacion e mos regalèren ua flor a cada mestra e auta personau non docent (vetlhadora e auxiliara de convèrsa)

Un an mès a passat e entà acabar de celebrà'c er AMPA mos aufric un pica-pica ena gessuda dera sala.

E des dera Escòla Estudi Alejandro Casona vos desiram:

